

これからの男の子たちへ

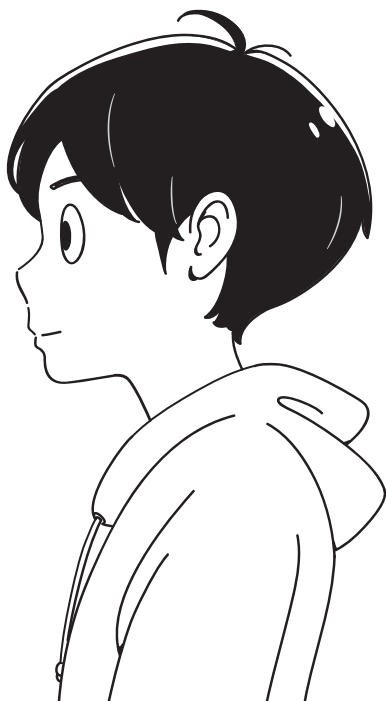
จากอาบนำ
ของชิซูกะจัง
“ชวนอมยิ้ม”
จริงหรือ

เคอิโกะ โอตะ เก็น
มาลี ศรีวงกุล แปล

วิธีคุยกับลูกชายเรื่องต้องห้ามทางเพศ
(ที่ไม่มีใครเคยบอกคุณ)

วิธีคุยกับลูกชายเรื่องต้องห้ามทางเพศ (ที่ไม่มีใครเคยบอกคุณ)

เคอิโกะ โอตะ เียน

คลิกสั่งซื้อได้ที่นี้

@booktime

คำนำสำนักพิมพ์

“ไม่รู้จะพูดกับลูกชายเรื่องเพศยังไง” เล่มนี้มีมุมมองและคำตอบครอบคลุมเรื่องอคติทางเพศ คำสาปของเด็กชาย เรื่องควรรู้ก่อนมีเพศสัมพันธ์ การล่วงละเมิด ความรุนแรงทางเพศ และเรื่องการแสดงออกที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด

สำนักพิมพ์สุขภาพใจคัดสรรหนังสือ “วิธีคุยกับลูกชายเรื่องต้องห้ามทางเพศ (ที่ไม่มีใครเคยบอกคุณ)” หมวดเลี้ยงลูกจากญี่ปุ่นมาแปล เพราะสะดุดตาปกที่โดดเด่น และยิ่งกว่านั้น เป็นหนังสือที่บอกเล่าเรื่องราวสำคัญยิ่งแต่ไม่มีหนังสือภาษาไทยที่เข้าใจง่ายและมีอธิบายรายละเอียดได้สนุก น่าสนใจเท่านี้มาก่อน

ในเล่มนี้เราจะพบกับแนวคิดและวิธีเลี้ยงดูเด็กชาย เพื่อป้องกัน ลดและคลี่คลายแผลใจวัยเด็ก แก้ไขปัญหาเด็กตอบสนองชีวิตด้วยการเก็บกด น้อยใจ หรือก้าวร้าว โกรธเกรี้ยวในชีวิต ที่มีสาเหตุเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศในชีวิตประจำวันอย่างละเอียด มีประสิทธิภาพ ได้ผลจริง

หนังสือเล่มนี้เขียนโดยคุณแม่เลี้ยงเดี่ยวอาชีพทนายความชาวญี่ปุ่นที่เลี้ยงลูกชาย 2 คน และพบว่าลูกชายพูดหรือทำสิ่งที่ทำให้แม่อึดอัดใจเพราะแนวคิดแฝงความรุนแรง เช่น เด็กผู้ชายแกล้งเด็กผู้หญิงเป็นเรื่องปกติเป็นเพราะเขาชอบ การชกต่อยกันเป็นเรื่องปกติของเด็กผู้ชาย เป็นต้น เรื่องเหล่านี้คนทั่วไปมองว่ามันเป็นเรื่องปกติ แต่นี่เป็นเรื่องปกติจริงหรือ? ผู้เขียนต้องการสร้างความตระหนักรู้ให้คุณพ่อคุณแม่ผู้ปกครองมากขึ้น โดยหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะทำหน้าที่เป็นประตูให้เด็กชายทั้งหลายที่จะโตเป็นผู้ใหญ่ ได้คิดว่าพวกเขาเองมีส่วนร่วมแก้ปัญหาการเหยียดเพศและความรุนแรงทางเพศได้เช่นกัน

สำนักพิมพ์หวังว่าผู้อ่านจะถอดบทเรียนอันสนุกและลึกซึ้งจากญี่ปุ่นมาปรับใช้กับประเทศของเรา ลดอคติ เพิ่มพูนความรู้สึกเคารพ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน โลกนี้ก็จะน่าอยู่กว่าเดิม ไม่ว่าสำหรับคนอายุเท่าไรหรือเพศใดก็ตาม

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ

บทนำ

สวัสดิ์คีระ

งานของนายความคือการใช้กฎหมายช่วยเหลือผู้ที่มาขอคำปรึกษา ปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ

แต่ถึงแม้จะเรียกรวมๆ กันว่านายความ ทว่างานที่นายความแต่ละคนได้รับมักแตกต่างกันออกไป ในกรณีของฉัน งานที่ได้รับมากที่สุดขณะนี้ เป็นคดีหย่าร้าง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าฉันจะเชี่ยวชาญเรื่องการหย่าร้างของผู้หญิง หรือคนกะคะ แต่เป็นเพราะนายความผู้หญิงยังมีไม่มากนัก (ไม่ถึง 20% ของนายความทั้งหมด) งานที่เจาะจงว่าต้องการใช้นายความผู้หญิงจึงมากระจุกกันที่นี่ ทำให้ผู้ว่าจ้างของฉันเป็นผู้หญิงถึง 70 - 80%

นอกจากคดีหย่าร้างแล้ว ก็มีคดีล่วงละเมิดทางเพศและความรุนแรงทางเพศที่ฉันได้ทำค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับนายความคนอื่น ทั้งจากมหาวิทยาลัยและองค์กรต่างๆ ให้เข้ารับฟังเหยื่อและตรวจสอบข้อเท็จจริงนั้น จากมุมมองของบุคคลที่สาม นอกเหนือจากงานดังกล่าวก็เป็นงานวิทยากรบรรยายให้แก่ “สภาทนายความแห่งประเทศไทย” (กลุ่มศึกษาเรื่องรัฐธรรมนูญ) และองค์กรอื่นๆ

ด้านชีวิตส่วนตัว เป็นเวลาแปดปีแล้วที่ฉันหย่าร้างจากสามี และทำหน้าที่เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวของลูกชายสองคนซึ่งตอนนี้เรียนอยู่ชั้นประถม 3 และประถม 6

แม้ว่าฉันจะสนุกสนานกับการดูแลชีวิตความเป็นอยู่และการเรียนของเด็กๆ ขณะที่ทำงานนายความควบคู่ไปด้วย แต่ก็นับว่าหนักหนาสาหัสไม่น้อย โดยเฉพาะตอนที่ฉันกำลังเขียนหนังสือเล่มนี้ ซึ่งโรงเรียนทุกแห่งปิดทำการเนื่องด้วยการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ลูกชายสองคนของฉัน

ที่ต้องอยู่ที่บ้าน พอมีเวลาว่างและมีแรงเหลือก็จะเริ่มทะเลาะกัน ทำให้ฉันต้องคอย
ปลอบคอยดู โหนจะต้องหาอาหารให้กินสามมื้อ ดูแลสุขภาพของพวกเขา
ไปจนถึงเรื่องการเรียนรู้ ทำให้ฉันรู้สึกเหมือนถูกพายุโถมกระหน่ำเข้าใส่อยู่ทุกเมื่อ
เชื่อกัน มีเวลาเท่าไรก็ไม่พอเอาเสียเลย

ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้ ฉันจึงตระหนักได้อย่างชัดเจนว่า “การเลี้ยงดู
เด็กผู้ชายนั้นแตกต่างจากการเลี้ยงดูเด็กผู้หญิง”

เดิมที การยึดเยียด “ความเป็นหญิง” และ “ความเป็นชาย” แก่คนอื่น
เป็นสิ่งที่ฉันต่อต้านมาตลอด ตั้งแต่เด็กแล้วที่ฉันคิดว่า เราไม่ควรปฏิบัติต่อผู้คน
แตกต่างกันด้วยเหตุผลเพียงแค่ว่า “เพราะเป็นเด็กผู้หญิง” หรือ “เพราะเป็น
เด็กผู้ชาย” กระทั่งทุกวันนี้ ฉันยังตะขิดตะขวงใจเมื่อได้ยินคนพูดว่า “คุณ
ไม่จำเป็นต้องบังคับเด็กผู้หญิงให้เรียนหนักขนาดนั้นหรอก ขอเพียงให้พวกเขา
เติบโตมาเป็นที่รักของคนอื่นก็พอแล้ว” หรือ “เพราะเป็นเด็กผู้หญิงก็เลยไม่เก่ง
คณิตศาสตร์” หรือ “ทั้งๆ ที่ลูกของฉันเป็นเด็กผู้ชายแต่ทำไมถึงขี้อายนักนะ”
ฟังแล้วฉันอยากได้ออกไปว่า “ฉันไม่คิดอย่างนั้น!” “พวกคุณไม่คิดบ้างหรือว่า
การตัดสินใจว่าเด็กเพศไหนต้องเป็นอย่างไรนั้นเป็นอุปสรรคขัดขวางศักยภาพที่
เป็นไปได้ของพวกเขา!” เช่นเดียวกับเวลาไปร้านหนังสือ แล้วเห็นชื่อหนังสือที่
แสดงการแบ่งแยกเพศอย่าง “วิธีการเลี้ยงดูเด็กผู้ชาย” ฉันก็มักจะอดตั้งแง่
ไม่ได้ แต่ถ้าอย่างนั้นแล้ว ทำไมฉันถึงยังอุตส่าห์เขียนหนังสือในหัวข้อ “วิธีการ
เลี้ยงดูเด็กผู้ชาย” อีกละ เรื่องนี้ฉันกำลังจะอธิบายให้ได้ทราบกันจากนี้ไป

เริ่มจากฉันเป็นที่สาวคนโตในจำนวนพี่น้องผู้หญิงสามคน เติบโตมาใน
บ้านที่มีคุณพ่อเป็นผู้ชายคนเดียว และท่านเป็นพนักงานบริษัทที่ต้องเดินทางไป
ทำงานในต่างประเทศอยู่เสมอ ขณะที่คุณแม่อยู่บ้านเป็นแม่บ้าน ลูกพี่ลูกน้อง
วัยเดียวกันที่มาเล่นด้วยกันในช่วงวันหยุดฤดูร้อนสามคนก็เป็นผู้หญิงล้วน
การไม่มีพี่น้องผู้ชายเลยทำให้ฉันแทบไม่เห็นกระบวนการเติบโตของ “เด็ก
ผู้ชาย” และถึงจะได้เล่นกับเพื่อนผู้ชายที่โรงเรียนบ้าง แต่ก็ไม่บ่อยนัก

ตอนมีลูกชายคนโต ฉันอายุ 32 ปี และพ่อกอายุ 35 ปี ฉันก็มีลูกชาย
คนที่สอง การกลายเป็นแม่ของเด็กผู้ชายสองคนทำให้ทุกๆ วันฉันต้องเผชิญกับ

“วิธีการเลี้ยงดูเด็กผู้ชาย” ที่ไม่เคยข้งแวงมาก่อนเข้าอย่างจัง

และเมื่อคุยกับแม่ๆ ด้วยกัน ถึงได้รู้ว่า การมีกับไม่มีพี่น้องผู้ชายของพวกเธอแต่ละคนมีผลอย่างมากต่อการรับรู้ข้อมูล “วิธีการเลี้ยงดูเด็กผู้ชาย” เพื่อนผู้หญิงที่มีทั้งพี่ชายและน้องชายจะพูดทำนองว่า “พี่ชายก็เป็นแบบนี้แหละ” “น้องชายก็ทำแบบนี้แหละ” “เด็กผู้ชายก็เล่นกันแบบนี้ไม่ใช่หรือ” (นอกจากนี้ ฉันยังมักได้ยินเธอบ่นคร่ำครวญถึงที่ทำที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อตัวเธอที่เป็นลูกผู้หญิง ต่างจากที่ปฏิบัติต่อพี่ชายน้องชาย) ขณะที่ฉันไม่เคยเจอเรื่องทำนองนี้เลย ด้วยเหตุนี้ ขณะเฝ้าดูพฤติกรรมของลูกชาย ฉันจึงค่อนข้างประหลาดใจกับ “วิถีชีวิตของเด็กผู้ชาย” ที่แตกต่างจากวัยเด็กของตัวเองอย่างมาก และบางครั้งก็รู้สึกอึดอัดเมื่อคิดว่า “โลกปฏิบัติต่อพวกเด็กผู้ชายอย่างนี้หรือหรือ”

ถึงฉันจะเขียนว่า “วิถีชีวิตของเด็กผู้ชาย” ว่าพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์เรานั้นไม่ได้ถูกกำหนดมาโดยเพศที่ถือกำเนิดมา (เช่น ในระดับยีน พันธุกรรมหรือโครงสร้างสมอง)

หรืออย่างน้อย การอธิบายว่าพฤติกรรมและความคิดที่แตกต่างกันของชายหญิงนั้น เป็นเพราะโครงสร้างสมองที่แตกต่างกัน โดยใช้คำว่า “สมองของผู้ชาย สมองของผู้หญิง” ก็ยังขาดหลักฐานทางวิทยาศาสตร์อย่างสิ้นเชิง และการอธิบายแบบนี้เรียกว่า “Neurosexism” (การเลือกปฏิบัติทางเพศ) ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาทางวิชาการอย่างหนึ่งในช่วงไม่กี่ปีมานี้

ตรงกันข้าม เมื่อมองดูลูกชายตัวเอง ฉันกลับรู้สึกว่าพวกเขา “เรียนรู้” สิ่งต่างๆ จากผู้ใหญ่และสื่อรอบตัว “มีความทรงจำประทับใจ” จากภายนอกที่หยั่งรากลงในตัวพวกเขาโดยไม่รู้ตัว นั่นต่างหากที่น่าจะส่งผลยิ่งกว่าเพศที่กำเนิดมา

นักเขียนชาวฝรั่งเศส ชิโมน เดอ โบวัวร์ กล่าววาทะที่มีชื่อเสียงเอาไว้ว่า “คุณไม่ได้เกิดมาเป็นผู้หญิง แต่คุณกลายเป็นผู้หญิงต่างหาก” เวลาที่ฉันเกิดความรู้สึกว่าเป็นผู้หญิงนี้ช่างยากลำบาก ก็จะมีถึงคำพูดนี้ขึ้นมา และเมื่อได้

เห็นพวกลูกชายเติบโตอย่างใกล้ชิดตั้งแต่แรกเกิด ฉันก็ตระหนักว่าเด็กผู้ชายเองก็ “ไม่ได้เกิดมาเป็นผู้ชาย แต่ ‘กลายเป็นผู้ชาย’ สិនะ” หลังจากได้ใช้เวลาเลี้ยงดูลูกชายเอง ฉันจึงเริ่มเข้าใจถึงการเป็น “สัตว์สังคม” ของมนุษย์ ที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ในสังคมตั้งแต่วัยหัดเดิน กระทั่งเติบโตขึ้นโดยได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่างๆ นอกจากพ่อแม่และครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นหนังสือภาพ หนังสือการ์ตูน ที่วีไปจนถึงเพื่อนและครูที่โรงเรียนเนิร์สเซอร์รี่หรือโรงเรียนอนุบาล...

นอกจากนี้ ยังรวมไปถึงข้อความที่สังคมส่งถึงเด็กๆ ซึ่งแตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่าง “เด็กผู้หญิง” และ “เด็กผู้ชาย” อย่างโฆษณาทีวีที่มีเป้าหมายการตลาด “สำหรับเด็กผู้หญิง” ก็จะมีเด็กผู้หญิงเล่นเป็น “แม่” กับตุ๊กตา และมีเสียงเด็กผู้หญิงบรรยายว่า “น้องสาวที่น่ารักของฉัน”

ไม่ใช่แค่ฉันคนเดียวที่รู้สึกว่สื่อเหล่านี้ได้หล่อหลอมค่านิยมและความอ่อนไหวให้แก่เด็กๆ แต่มีการศึกษาทางวิชาการมากมายที่วิเคราะห์ไว้ว่าสื่อได้สร้างและนำเสนอภาพความเป็นหญิงหรือความเป็นชายไว้อย่างไรบ้าง

ในแต่ละวันที่ใช้ชีวิตอยู่กับลูกชาย และรับรู้ข้อความที่สังคมส่งถึงพวกเขา ฉันจึงได้ตระหนักว่า ถึงพ่อแม่ที่บ้านจะไม่ได้กำหนด “ความเป็นหญิง” หรือ “ความเป็นชาย” ให้แก่เด็กๆ แต่พวกเขาก็จะได้รับค่านิยมเรื่องเพศและถูกหล่อหลอมพฤติกรรมขึ้นจากสังคมรอบตัวอยู่ดี

แน่นอนว่าสิ่งนี้ส่งผลต่อเด็กผู้หญิงเช่นกัน เพียงแต่ในโครงสร้างการเลือกปฏิบัติทางเพศ เด็กผู้หญิงซึ่งมีสถานะเป็นรองและเด็กผู้ชายที่มีสถานะเป็นใหญ่ นั้นจะแสดงออกแตกต่างกัน ในการเลี้ยงดูเด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงจึงมีข้อควรตระหนักที่ไม่เหมือนกัน

ดูจากพฤติกรรมของผู้ชายในคดีหย่าร้างและคดีล่วงละเมิดทางเพศที่ฉันเป็นทนายความ บ่อยครั้งที่พบว่าชายผู้กระทำผิดไม่ได้มีที่ทำที่คิดทบทวนการกระทำของตัวเองเลย ซ้ำยังแสดงออกในเชิงตำหนิตัดเยียนเหยื่อที่เป็นผู้หญิงเสียอีก

ทำให้อดสงสัยไม่ได้ว่า ทำไมผู้ชายเหล่านี้ถึงมีความคิดเหยียดเพศได้

ถึงขนาดนี้... ขณะเดียวกัน ก็คิดว่ามันคงยากมากที่จะให้ชายวัยกลางคนหรือชายชราที่มีพฤติกรรมเช่นนี้เปลี่ยนแปลงทัศนคติของพวกเขา

ถึงแม้ฉันจะเชื่อว่าผู้กระทำผิดเหล่านี้เปลี่ยนแปลงตัวเองได้ แต่กลับคิดว่าการโน้มน้าวจิตใจและการให้ความรู้แก่พวกเขานั้นต้องใช้เวลาและความพยายามเป็นอย่างมาก ในทางตรงกันข้าม ฉันคิดว่าควรใช้พวกเขาเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีเพื่อป้องกันไม่ให้พวกเขาเติบโตขึ้นมาเป็นแบบนี้ มีอะไรจำเป็นต้องระมัดระวังในการเลี้ยงดูลูกบ้าง นั่นต่างหากที่แม่ผู้กำลังเลี้ยงดูเด็กผู้ชายอย่างฉันจะต้องขบคิดอย่างเร่งด่วน

ในฐานะแม่คนหนึ่งที่ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว ฉันจึงได้จัดบันทึกสิ่งที่ทดลองทำ ตลอดจนข้อผิดพลาดต่างๆ ในแต่ละวัน แล้วเขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้น โดยรวบรวมความคิดเห็นและเรื่องราวจากผู้ที่สนใจ “ปัญหาของเด็กผู้ชาย” เหมือนๆ กัน

หวังว่าจะเป็นโอกาสให้คุณพ่อคุณแม่ที่มีความสนใจเรื่อง “วิธีการเลี้ยงดูเด็กผู้ชาย” รวมทั้งผู้ใหญ่คนอื่นๆ ไม่ว่าจะใคร ที่คำนึงถึงอนาคตของเด็กๆ จะได้คิดว่า “ในการขจัดปัญหาการแบ่งแยกทางเพศให้หมดสิ้นไป วิธีการเลี้ยงดูเด็กผู้ชายนั้นเป็นเรื่องสำคัญมิใช่หรือ”

ฉันคงมีความสุขมาก หากหนังสือเล่มนี้ได้ทำหน้าที่เป็นประตูให้เด็กผู้ชายทั้งหลายที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า ได้มีความคิดว่าพวกเขาเองก็มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการเหยียดเพศและความรุนแรงทางเพศได้เช่นกัน

สารบัญ

วิธีคุยกับลูกชายเรื่องต้องห้ามทางเพศ (ที่ไม่มีใครเคยบอกคุณ)

บทนำ		3
บทที่ 1	อคติทางเพศในชีวิตประจำวันของเด็กผู้ชาย	
	อคติทางเพศที่สังเกตเห็นได้ระหว่างเลี้ยงลูก...	14
	ปัญหาอคติทางเพศที่พ่อแม่มีต่อลูก...	16
	“ความเป็นชายที่เป็นพิษ” คืออะไร...	18
	ปัญหาใหญ่ 3 ประการในการเลี้ยงดูเด็กผู้ชาย...	20
	ปัญหา “เด็กผู้ชายนะซุกซน”...	20
	ปัญหา “การละเลยต่อการเล่นพิเรนทร์แย่งกันคนอื่น”...	23
	เหตุใดการแอบเปิดกระโปรงจึงลดลงเป็นอย่างมาก...	25
	ปัญหา “การแก้งของเด็กรู้สึกดี”...	27
บทที่ 2	คำสาปของเด็กผู้ชาย	
	สิ่งที่เป็นคำถามของเพศชายศึกษา “ถ้าไม่เสีย ก็อย่าไปซ่อม”...	30
	การครอบงำของ “สายสัมพันธ์แบบไฮโมโซเซียล”...	32
	การต่อสู้แย่งชิงอำนาจของเด็กผู้ชายเริ่มตั้งแต่เป็นเด็กทารก...	36
	เด็กผู้ชายที่เติบโตมากับการหลงตัวเอง...	38
	บาปที่ฝังลึกในวันวาเลนไทน์...	41
	ก่อนที่จะเกิดปมจากความทุกข์ทรมานเพราะ “เนื้อไม่หอม”...	42

ความรุนแรงที่เกิดจาก “อินเซส”...	44
การเข้าใจผิดสับสนระหว่างจำนวนคนที่มึ่เซ็กส์กับ “ความเนื้อหอม”...	47
สาว ๆ ที่ “ทำให้ผู้ชายอารมณ์ดี” จะเนื้อหอมหรือ...	49
เรื่องทีออยากบอกไปถึงเด็กผู้หญิง...	51
คำถามกับคุณทาคายูกิ คิโยตะ	54
“เด็กผู้ชายนะ ทำไม่ถึงเป็นแบบนี้”...	

บทที่ 3 สิ่งทีผู้ชายควรรู้อ่อนมีเพศสัมพันธ์

“เพศศึกษาทีครอบคลุมทุกด้าน” สำหรับเด็กญี่ปุ่น...	87
เหตุผลทีเพศศึกษาถูกถือว่่าเป็นเรื่องต้องห้าม...	90
สิ่งทีควรระวังเมื่อดูหนังเปี...	92
หนังทีแสดงเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์สำหรับ ผู้หญิงทีมีการสื่อสารอย่างเหมาะสม...	94
ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตามห้ามมองข้ามการคุมกำเนิด...	96
ทำความเข้าใจความหมายของ “การยินยอมต่อการมีความสัมพันธ์ทางเพศ”	99
อย่าเพิ่งมีเซ็กส์จนกว่าคุณจะพูดได้ว่่า “ถ้าคุณไม่ต้องการก็บอกได้นะ”...	100
ทำความเข้าใจความรับผิดชอบอันยิ่งใหญ่ ทีตามมาหลังการมีเซ็กส์...	101
เซ็กส์ไม่ใช่ทั้งสิทธิ หน้าที่ หรือแม้แต่พิธีกรรม...	103

“จะสร้างห้องเรียนที่เคารพความหลากหลายได้อย่างไร...”

บทที่ 4 สอนเด็กผู้ชายอย่างไรเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศ และความรุนแรงทางเพศ

เหตุใดเราจึงต้องสอนเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศและ
ความรุนแรงทางเพศ... 130

พฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศ
และความรุนแรงทางเพศเป็นพฤติกรรมแบบใด... 131

เพราะเหตุใดจึงจำเป็นต้องบอกเด็กผู้ชาย... 133

ผู้กระทำความรุนแรงทางเพศส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย... 134

รากลึกของการบิดเบือนการรับรู้ของผู้กระทำความผิด... 137

สิ่งที่จำเป็นสำหรับการศึกษาเพื่อ
“ไม่ให้ผู้กระทำความผิดล่วงละเมิดทางเพศ” คืออะไร... 138

วิธีสื่อสารว่าความรุนแรงทางเพศทำร้ายผู้คนได้เพียงไร... 139

พวกผู้ชายที่จินตนาการถึง
ความร้ายแรงของความรุนแรงทางเพศไม่ได้... 140

วัฒนธรรมการข่มขืนคืออะไร... 143

ผู้ที่ใช้เหตุการณ์ความรุนแรงทางเพศที่เกิดขึ้นจริง
เป็น “เนื้อหาเร้าอารมณ์”... 144

ผู้ใหญ่ที่ไม่สังเกตเห็นเหยื่อลวนลามและ
ไม่ช่วยเหลือนั้น แม้ว่าจะสังเกตเห็นก็ตาม... 147

การเคลื่อนไหวเชิงรุกของผู้ชาย... 149

บทที่ 5 คิดถึงการแสดงออกที่ก่อให้เกิดการเข้าใจผิด

- ความรู้สึก “เร้าอารมณ์” จาก “การมีสิ่งเร้าอารมณ์”... 154
- ความต้องการทางเพศของผู้ชายต่อเพศตรงข้ามได้รับสิทธิพิเศษ 156
- การแสดงออกถึงการกีดกันทางเพศและ 157
- ความรุนแรงทางเพศที่แทรกซึมอยู่ในชีวิตประจำวัน...
- เหตุใดโฆษณาที่มีการเหยียดเพศถึง 158
- กลายเป็นกระแสวิพากษ์วิจารณ์...
- อันตรายของการนำเสนอภาพความรู้สึกไม่เต็มใจเป็น 160
- “การเร้าอารมณ์ทางเพศ”...
- แค่แยกแยะระหว่างเรื่องจริงกับเรื่องที่ตั้งใจให้ได้ก็พอจริงหรือ... 161
- ฉากอาบน้ำของชิซุกะจิ้ง “ชวนอมยิ้ม” จริงหรือ... 163
- “การนำเสนอเรื่องเพศ” ไม่ใช่เรื่องเลวร้าย 166
- แต่ “การนำเสนอที่ทำให้ความรุนแรงทางเพศเป็นความบันเทิง”
- ต่างหากที่เป็นปัญหา...
- รูปแบบของสื่อเปลี่ยนแปลงได้... 167
- คำถามกับคุณเคอิโกะ โคจิมะ** 171
- “คุณบอกอะไรกับลูกชายและ
- ลูกสาวของคุณในฐานะแม่ได้บ้าง...”

บทที่ 6 ถึงเด็กผู้ชายทั้งหลายในอนาคต

- อย่าปฏิเสธความอ่อนแอของตัวเอง... 200
- อย่าเห็นว่สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงทางเพศ 202
- เป็นเรื่องตลกขบขัน...

อยากให้เติบโตเป็นผู้ชายที่ต้านทาน แรงกดดันจากสังคมไฮโซเฮียตได้...	203
อยากให้ลองนึกถึงความหมายของการซื้อบริการทางเพศ ด้วยเงินในแบบของคุณ...	204
อยากให้รู้ว่าเพียงเพราะคุณ “เป็นผู้ชาย” ก็มี “สิทธิพิเศษ” อยู่กับตัว...	207
แสดงความรับผิดชอบในฐานะเป็นฝ่ายที่มี “สิทธิพิเศษ” ด้วยการกระทำ...	209
การไม่ทำอะไรเลยถือเป็นการสมรู้ร่วมคิดในความอยุติธรรม...	211
อยากให้รู้ว่าสังคมเปลี่ยนแปลงได้...	213
อยากให้สร้างความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน...	214
สร้าง “สามัญสำนึกใหม่” และเปลี่ยนแปลงสังคมไปด้วยกัน...	216
บทส่งท้าย...	219

บทที่ 1

อคติทางเพศในชีวิตประจำวัน ของเด็กผู้ชาย

อย่างที่เราเห็นไว้ใน “บทนำ” ว่าฉันเริ่มสนใจ “วิธีการเลี้ยงดูเด็กผู้ชาย” ก็ตอนที่เลี้ยงดูลูกชายทั้งสอง

และเนื่องจากฉันไม่ได้อยากยึดเยียด “ลักษณะความเป็นชาย” หรือ “ลักษณะความเป็นหญิง” ให้แก่พวกเขาอยู่แล้ว ดังนั้นเวลาจะชมหรือจะดุ จึงไม่เคยใช้คำพูดทำนองว่า “สมกับเป็นเด็กผู้ชายเลยนะนี่” หรือ “เป็นลูกผู้ชายนะนี่” หรือ “สำหรับเด็กผู้ชายแล้ว มันน่าจะไม่ใช่หรือไง” เลยสักครั้ง

อาจมีบ้างที่จู่ๆ ลูกชายก็ร้องไห้ออกมา แล้วฉันบอกเขาว่า “หยุดร้องให้ได้แล้ว” “ถ้าเขาแต่ร้องให้ก็ไม่มีความรู้ว่าเป็นเพราะอะไรเสียอกเสียใจอะไรก็ลองพูดออกมา” หรือ “ใจเย็นๆ ก่อน แล้วลองคิดว่ามันหนักหนาถึงขนาดต้องร้องไห้หรือเปล่า ก่อนจะร้องไห้ น่าจะทำอะไรได้บ้างไหม”

ฉันไม่รู้หรอกว่ามันได้ผลแค่ไหน แต่ทุกครั้งฉันจะต้องครุ่นคิดถึงเหตุผลมากมาย และกังวลใจว่าจะพูดกับลูกอย่างไรดี จะว่าลำบากก็ลำบาก แต่ถ้าจะพูดให้จบบๆ ไปว่า “เป็นผู้ชายห้ามร้องไห้” ฉันคิดว่าจะก่อให้เกิดปัญหามากขึ้นในระยะยาวได้

อคติทางเพศที่สังเกตได้ระหว่างเลี้ยงลูก

ไม่รู้ว่าเป็นผลมาจากสิ่งที่คุณทำลงไปหรือเปล่า ทำให้พวกลูกชายไม่เคยโอ้อวดตัวเองสักครั้งว่า “ก็เพราะผมเป็นเด็กผู้ชาย” หรือนินทาเพื่อนว่า “ไม่สมเป็นลูกผู้ชาย”

ลูกชายฉันทั้งคู่เป็นเด็กกระตือรือร้นและชอบเล่นวิ่งไล่จับกับเพื่อนนอกบ้านมากๆ จะว่าไปก็เหมาะกับคำพูด “สมเป็นเด็กผู้ชาย” เหมือนกัน แต่พวกเขาก็ชอบพวกตุ๊กตาสัตว์น่ารักๆ ด้วย จนเวลาไปทริปท่องเที่ยวด้วยกัน จะตั้งกฎว่า “ให้ซื้อตุ๊กตาสัตว์เป็นที่ระลึกได้แค่หนึ่งตัว” ทำให้เรามีตุ๊กตาคู่มาจากสนามบินคูมาโมโตะ ตุ๊กตาคู่จากดิสนีย์แลนด์ ตุ๊กตาสัตว์ลึกลับจากโซล และตุ๊กตาคู่อื่นๆ อีกมากมาย บางครั้งหนุ่มน้อยสองคนยังเล่นพากย์เสียงให้ตุ๊กตาดูด้วย แต่ถึงอย่างนั้น เวลาไปซื้อเสื้อผ้า ทั้งคู่ก็มักจะเลือกสีดำหรือสีน้ำเงินที่

“คุณเป็นเด็กผู้ชาย” เล่นเบย์เบลดเบียร์ส หรือเกมการ์ดดูเอลมาสเตอร์ที่ “คุณเป็นเด็กผู้ชาย” อย่างตอนนี้ ทั้งคู่ก็กำลังตีวิดีโอเกมตัวต่อสร้างบ้านโมนโคราฟท์ แล้วไม่ใช่แค่เล่นเอง ยังชอบดูวิดีโอโชว์การเล่นเกมของยูทูปเบอร์ที่เป็นเซียนเกมนี้ด้วย จะเห็นได้ว่าถึงพวกเขาจะชอบข้าวของและชอบเล่นแบบที่ “คุณเป็นเด็กผู้ชาย” แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด

ในฐานะแม่ ฉันไม่ได้กังวลเรื่อง “สมเป็นเด็กผู้ชาย” เลย แค่คิดว่า จะคอยตามดูพวกเขาไปเรื่อยๆ และถ้ามีเรื่องกังวลใจเกี่ยวกับพวกเขาก็จะหาโอกาสบอก

อย่างไรก็ตาม ชีวิตในแต่ละวันของพวกเขาเด็กผู้ชายก็ดูเหมือนจะถูกปกคลุมไว้ด้วยอคติทางเพศ

อย่างก่อนหน้านี้ ก็มีญาติคนหนึ่งที่ไม่ค่อยได้เจอกัน มาช่วยปลอบลูกชายคนโตของฉันที่กำลังร้องไห้แงอยู่ว่า “เฮ้อๆ เป็นเด็กผู้ชายไม่ใช่หะรอนนะ” ฉันถึงกับอุทานว่า “อุหว่า...” ขึ้นมาในใจ แต่ก็เข้าใจว่าเจ้าตัวไม่ได้มีเจตนาไม่ดี ก็เลยยากที่จะบอกเขาว่า “ขอโทษนะคะ กรุณาอย่าพูดกับเด็กแบบนี้ได้อีกไหม”

อีกเหตุการณ์หนึ่งเมื่อเร็วๆ นี้ ในวิดีโอโชว์การเล่นเกมเกมโปรดของลูกชาย ยูทูปเบอร์ชื่อดังคนหนึ่งพูดขึ้นมาว่า “เออละ ถ้าคุณเป็นผู้ชายก็ไปที่นั่นกันเถอะ” ทำเอาฉันรู้สึกไม่สบายใจขึ้นมาทันที

จริงๆ มันก็ไม่ได้ร้ายแรงอะไร แต่ฉันสังเกตได้บ่อยๆ ว่า คำพูดแบบนี้ได้แทรกซึมเข้าไปในชีวิตประจำวันของพวกเขา อันที่จริง ตอนนั้นฉันพูดกับลูกชายไปด้วยว่า “เดี๋ยวนะๆ แม่ไม่ค่อยสบายใจเลยที่ได้ยินเขาพูดว่า ‘ถ้าคุณเป็นผู้ชาย...’ นะ” ก็เลยโดนเจ้าลูกชายคนโตหันมาพูดใส่ว่า “แม่จะบอกว่า ถ้าทำเรื่องดีๆ ก็ไม่ถือว่าเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงใหม่หะละ ผมรู้แล้วว่า น่าอายนามากวนตอนกำลังดูวิดีโอได้ไหม”

ดังนั้น ไม่ว่าฉันจะพยายามเลี้ยงดูลูกโดยไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติทางเพศเพียงใด พวกเด็ก ๆ ก็ยังจะได้ยินคำพูดหรือการสื่อสารที่เต็มไปด้วยอคติทางเพศในชีวิตประจำวันอยู่ดี กรอบความคิดของอคติทางเพศซึ่งรายล้อมรอบตัวพวกเขาอยู่นั้น บางครั้งมันอาจเบาบางจึกขาดได้ง่าย แต่บางครั้งก็แน่นหนาเสียจนสร้างแรงกดดันให้พวกเขาเช่นกัน

นอกจากคำพูดอย่าง “ถ้าคุณเป็นผู้ชาย...” ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว เรื่องน่ากังวลอื่นๆ จากสิ่งที่เด็ก ๆ ได้สัมผัสจากสื่อพวกทีวีหรือการ์ตูนก็เช่น การใช้ถ้อยคำกล่าวถึงผู้หญิงหรือคำพูดที่อาจนำไปสู่ความรุนแรงทางเพศได้ ซึ่งเรื่องนี้ฉันจะได้ลงรายละเอียดในบทที่ 5 ต่อไป

ปัญหาอคติทางเพศที่พ่อแม่มีต่อลูก

ในการเลี้ยงดูลูก บางครั้งฉันก็กังวลใจกับคำพูดที่แสดงถึงอคติทางเพศจากพ่อแม่รุ่นเดียวกัน อย่างตอนที่ลูก ๆ ของฉันเรียนอยู่ที่โรงเรียนเนิร์สเซอร์รี่ ผู้หญิงที่เป็นคุณแม่เหมือนกัน (คุณแม่ของลูกชายหญิงสามคน) ก็มาโอดครวญเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนที่แพงแสนแพงของลูก ๆ ของเธอว่า “เด็ก ๆ นี้มีค่าใช้จ่ายเยอะจริงๆ นะคะ ครอบครัวของฉันก็เลยว่าจะเน้นไปที่เจ้าพี่ชาย คงจะหมุนเงินไปไม่ถึงน้องสาวคนเล็กหรอก” ฟังแล้วฉันรู้สึกหนาวยะเยือกขึ้นมาทันที พ่อแม่ที่ใช้เงินเพื่อการศึกษาของลูกชายมากกว่าลูกสาวด้วยเหตุผลที่ว่า “เพราะเขาเป็นเด็กผู้ชาย” นั้นกำลังเลือกปฏิบัติทางเพศอย่างปฏิเสธไม่ได้ แม้เธออาจจะแค่พูดเล่นๆ แต่ฉันก็อดหวังไม่ได้ว่า ลูกสาวของเธอจะไม่เจ็บปวดหากถูกพ่อแม่เลือกปฏิบัติเช่นนั้น

ส่วนลูกชายของเธอ ฉันก็หวังว่าเขาจะไม่มีความคิดจำพวก “ก็เพราะตัวเองเป็นผู้ชาย จึงเป็นเรื่องถูกต้องแล้วที่พ่อแม่จะต้องจ่ายเงินเลี้ยงดูมากกว่าน้องสาว” ขึ้นมาด้วยอีกคน เพราะจากการทำงานเกี่ยวกับข้อพิพาทในครอบครัวอย่างเรื่องมรดก ฉันมักได้เห็นผู้ชายที่สำคัญตัวว่า “ตัวเองเป็นคนพิเศษกว่าคนอื่นเพราะเป็นลูกชายคนโต” ออู้อ่อยๆ

แล้วยังมีเรื่องแบบนี้ด้วย ก็คือทนายความผู้ชายที่ฉันรู้จักคนหนึ่งเพิ่งจะได้ลูกสาว พวกฉันและทนายความคนอื่นจึงพากันพูดคุยเกี่ยวกับลูกของเขาแล้วจู่ๆ ใครคนหนึ่งก็โผล่ขึ้นมาว่า “ในอนาคต ลูกสาวของคุณก็อาจจะอยากเป็นทนายความเหมือนคุณก็ได้” (มักเห็นบ่อยๆ ว่าพ่อแม่ลูกเป็นทนายความเหมือนกัน) แต่แล้วทนายความคุณพ่อหมาดๆ กลับพูดว่า “ไม่นะครับ ผมคิดว่าผู้หญิงไม่ควรเป็นทนายความ...” ฟังแล้วฉันก็คิดในใจว่า เขากล้าพูดแบบนี้ต่อหน้าทนายความหญิงได้อย่างไร ทั้งยังอดรู้สึกสับสนขึ้นมาไม่ได้ เมื่อสัมผัสได้ถึงอคติทางเพศที่ว่า ผู้หญิงควรตามหลังผู้ชายหนึ่งก้าว ตอนนั้นในตัวฉันมีความรู้สึกหลากหลายสับสนผสมปนเปกันไปหมด อย่างไรก็ตาม ฉันก็ไม่คิดว่าเขาเป็นคนประเภทที่จะต่อต้านลูกสาวหากเธอต้องการจะเป็นทนายความจริงๆ แต่นั่นก็กลายเป็นเรื่องที่ทวนใจฉันมาจนถึงทุกวันนี้

หลังจากนั้น ฉันก็ยังได้ยินคำพูดอย่าง “ลูกชายเป็นสิ่งที่น่ารักที่สุดสำหรับคนเป็นแม่” (ในทางกลับกัน ก็มี “สำหรับคนเป็นพ่อ ลูกสาวคือสิ่งที่แสนพิเศษ”) ซึ่งฉันคิดว่าหลายคนคงพูดโดยไม่ได้คิดอะไร และไม่รู้ว่ามันเป็นปัญหาไม่ได้ขบคิดว่าคำพูดอย่าง “แม่มักจะลำเอียงให้ลูกชายเพราะน่ารัก” หรือ “การพูดว่าลูกสาวที่นารักกับลูกชายที่นารักนั้นแตกต่างกัน” มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ หรือเปล่า

ฉันไม่มีลูกสาว แต่เวลาเห็นลูกสาวของครอบครัวอื่น ก็จะคิดขึ้นมาว่า ถ้ามีลูกสาว ตัวเองก็คงมีความสุขไม่น้อย และลูกสาวก็คงน่าเอ็นดูไปอีกแบบ แตกต่างจากลูกชาย ในความเป็นจริง พ่อแม่ลูกนั้นต่างก็เป็นมนุษย์ด้วยกันทั้งนั้น การอยู่ร่วมกันก็ต้องมีปัญหาเข้ากันไม่ได้บ้างเป็นธรรมดา แต่อย่างน้อยที่สุด ตอนที่ลูกสาวหรือลูกชายยังเด็ก พ่อแม่ต้องพยายามอย่างยิ่งที่จะไม่ให้พี่น้องรู้สึกได้ว่าได้รับความรักไม่เท่าเทียมกัน และแม่ในใจคุณจะมีความคิดว่า “ลูกชายนารักกว่าลูกสาว” ก็จงอย่าพูดออกมา ซึ่งอันที่จริงฉันคิดว่ามันแปลกมากหากคุณมองว่าความคิดเช่นนั้นเป็นเรื่องปกติ

คำพูดอย่าง “ลูกชายยิ่งโง่ แม่ยิ่งนารัก” ที่ฝังลึกอยู่ในตัวพ่อแม่โดยที่พวกเขาไม่รู้ตัวนั้นเป็นสิ่งที่ฉันกังวลมาก เพราะมันอาจนำไปสู่การเพิกเฉยต่อ

พฤติกรรมของลูก และอาจทำให้เขาเติบโตมาเป็นเด็กผู้ชายที่มี “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” ได้

“ความเป็นชายที่เป็นพิษ” คืออะไร

ต้องขออภัยที่จู่ๆ ฉันก็ใช้คำว่า “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” โดยไม่ได้อธิบายมาก่อน แต่นี่เป็นคำที่นำมาใช้โดยนักจิตวิทยาชาวอเมริกันตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1980 (ภาษาอังกฤษคือ Toxic Masculinity) เพื่อบ่งบอกถึงสภาวะความเป็นพิษอันเกิดขึ้นในสังคมที่ยอมรับและยกย่อง “ความเป็นชาย” และผู้ชายจะได้รับการส่งเสริมให้เป็นเช่นนั้นโดยไม่รู้ตัว นำไปสู่การใช้คำพูดและการกระทำอันรุนแรง รวมถึงการเหยียดเพศ จนไม่สามารถรับรู้ถึงคุณค่าของตัวเอง

ในหนังสือชื่อ “The End of Masculinity” (เขียนโดย Grayson Perry สำนักพิมพ์ Film Art) ได้แนะนำ “องค์ประกอบ 4 ประการของลักษณะความเป็นชาย” โดยนักจิตวิทยาสังคม เอาไว้ดังต่อไปนี้ 1. “มุ่งมั่นไม่ทอดยอย” 2. “มีบารมี” 3. “แข็งแกร่งอย่างมั่นคง” 4. “สยบได้อย่างราบคาบ” เป็นการอธิบายว่า สังคมนั้นมองว่า การไม่ปรินิวกบ่น พยายามฝ่าฝืนหาความสำเร็จและสถานภาพทางสังคม ไม่หวั่นไหวต่อสถานการณ์คับขันและฝ่าฟันไปได้อย่างท้าวหาญ รวมถึงการมีทัศนคติที่ก้าวร้าวรุนแรง คือลักษณะของ “ความเป็นชาย” นั้นเอง

ถึงแม้ว่าการไม่ปรินิวกบ่น หรือการเป็นคนแข็งแกร่งและกล้าหาญนั้น จะไม่ใช่เรื่องเลวร้าย แต่นั่นก็อาจทำให้เด็กผู้ชายที่อ่อนไหวง่าย สุขภาพอ่อนโยน และเจี๊ยบขริ่ม เกิดความรู้สึกละอายใจต่อบุคลิกลักษณะของตัวเองได้

ยกตัวอย่าง แนวคิดที่ว่า “เป็นเรื่องปกติที่ลูกผู้ชายจะมุ่งหวังความก้าวหน้าในอาชีพการงาน” การให้คุณค่ากับความสำเร็จทางสังคม “ในฐานะเป็นผู้ชาย” เช่นนี้ยังคงฝังรากลึกในสังคมญี่ปุ่นปัจจุบัน แม้จะบอกว่าความสำเร็จทางสังคมเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้าคุณไม่ได้อยู่สถานการณ์ที่พูดได้ว่าประสบความสำเร็จก็แสดงว่า “คุณยังใช้ไม่ได้ในฐานะที่เป็นผู้ชาย” ใช่หรือไม่ นอกจากนี้ แม้ว่า คุณจะประสบความสำเร็จแล้ว แต่การมีความคิดดูถูกผู้ชายที่ไม่ประสบความสำเร็จนั้นเป็นสิ่งที่ดีแล้วหรือ

การไม่หวั่นไหวต่อสถานการณ์คับขันก็เช่นกัน แม้ว่าอาจส่งผลดี แต่ในทางกลับกัน การเก็บกดความรู้สึกเชิงลบอย่างความเจ็บปวด ความกลัว ไร้ความเกินไปก็อาจก่อให้เกิดผลเสียได้ ลักษณะของ “ความเป็นชาย” ซึ่งทำให้ปกปิดความอ่อนแอของตนเองได้นี้ อาจเป็นปัจจัยพื้นฐานประการหนึ่งที่อยู่เบื้องหลังอัตราการฆ่าตัวตายของผู้ชายที่สูงกว่าผู้หญิง (ตามสถิติของกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ (★1) อัตราการฆ่าตัวตายของผู้ชายคิดเป็น 2.2 เท่าของผู้หญิง)

แต่คุณลักษณะของ “ความเป็นลูกผู้ชาย” ที่สังคมกำหนดไว้ ก็ใช่ว่าจะบ่มเพาะให้เกิดพฤติกรรมอันตรายทุกครั้งไป เพราะบางครั้งมันก็นำไปสู่ความคิดที่จะพัฒนาตนเองและสร้างวินัยในตนเองขึ้นมาก็ได้ แน่หนอนว่าการประสบความสำเร็จทางสังคมหรือการแสดงความสามารถกล้าหาญนั้นไม่ใช่เรื่องน่าตำหนิ เพียงแต่สิ่งเหล่านี้ก็เป็นเหมือนดาบสองคมที่ด้านลบมักถูกมองข้ามไป

จากค่านิยมที่ว่า “ความเป็นชาย” เป็นสิ่งที่ดี ทำให้พวกผู้ชายยืนยันคุณค่าของตัวเองจากผลแพ้ชนะในการแข่งขัน และหมกมุ่นอยู่กับการเป็น “ผู้เหนือกว่า” ผู้หญิง จนล้มเหลวในการสร้างความสัมพันธ์ที่เท่าเทียม อีกทั้งยังปฏิเสธความกังวลและความอ่อนแอของตัวเอง ทุ่มเททำงานหนักจนเกินขีดจำกัดของร่างกายและจิตใจ...สิ่งเหล่านี้ดูเหมือนจะเกิดกับพวกผู้ชายอยู่บ่อยครั้ง และอาจอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมเหยียดเพศของผู้ชายในคดีหย่าร้างและคดีคุกคามทางเพศที่ฉันเคยเจอก็เป็นได้

ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ชายจะต้องตระหนักว่าพวกเขาได้ปลูกฝัง “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” ไว้ในตัวเองโดยไม่รู้ตัว และต้องหาทางหลุดพ้นจากผลกระทบด้านลบที่เกิดขึ้น

สำหรับฉันผู้ปรารถนาให้ลูกชายเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสุข การตั้งคำถามเกี่ยวกับ “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” นี้ฟังดูสำคัญและน่าสนใจอย่างมาก

ปัญหาใหญ่ 3 ประการในการเลี้ยงดูเด็กผู้ชาย

จากการเลี้ยงดูลูกชายสองคนมาเป็นเวลา 12 ปี ฉันได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ใหญ่ที่อาจนำไปสู่การปลูกฝัง “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” ให้แก่เด็ก ๆ และควรจะต้องหยุดยั้งเอาไว้ สรุปเป็น “ปัญหาใหญ่ 3 ประการ” ดังนี้

ประการแรก คือ ปัญหา “เด็กผู้ชายนะทุกคน” ประการที่สอง คือ ปัญหา “การละเลยต่อการเล่นพิเรนทร์แย่งกันคนอื่นจากด้านหลัง”

เหมือนประการอื่นๆ ประการที่สาม คือ ปัญหา “การแก่งแย่งของพวกเด็กผู้ชายคือการแสดงออกถึงความรู้สึกดี ๆ” ซึ่งจะได้อธิบายในแต่ละหัวข้อตามลำดับไป

ปัญหาของ “เด็กผู้ชายบ่ซุกซน”

ในการเลี้ยงดูเด็กผู้ชายนั้น พ่อแม่หลายคนมักจะบ่นว่าลูกชายของพวกตนมีพฤติกรรมรุนแรง อยู่ไม่สุข ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ วอกแวก ว่าวุ่น มักลืมหืมตาของส่งเสียงดังอะอะเกินไป...และเหล่านี้ได้กลายเป็น “เรื่องธรรมดาของเด็กผู้ชาย”

หากลองค้นดูในอินเทอร์เน็ตจากแฮชแท็ก “#คารูตะจอมซนแม่ตาย” คุณจะพบโพสต์ข้อความของแม่คนหนึ่งที่คร่ำครวญถึงการดิ้นรนเลี้ยงดูลูกชายซึ่งจงใจเล่าออกมาให้ดูขบขัน ตัวอย่างเช่น “(ก) การบ้านคือสิ่งที่ทำทุกเช้าหลังตื่นนอน” “(กข) กล่องข้าวไม่เคยเอากลับบ้าน” “(กป) กระเป่าจะมีลูกไอ้คอกอยู่เสมอ”

อ่านครั้งแรก ฉันก็อดขำออกมาไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องที่ “เจอบ่อยจริงๆ ด้วย!” และคิดว่า “นี่มาตลอดว่ามันเป็นเรื่องน่าอายจนไม่กล้าบอกใคร เพิ่งรู้ว่าบ้านอื่นก็มีเรื่องแบบเดียวกัน” พอคิดได้แบบนี้ ฉันเลยสบายใจขึ้นมาหน่อย แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่ามันเป็นเรื่องตลกที่แทงใจดำทีเดียว และแม้จะอ่านแล้วชวนให้อมยิ้มได้ แต่ฉันก็เห็นถึงสิ่งที่น่ากังวล 2 ประการ

ประการแรก คือ สิ่งเหล่านี้เป็น “เรื่องธรรมดาของเด็กผู้ชาย” จริงหรือ

หรือเป็นเพียง “เรื่องธรรมดาของเด็กๆ” ไม่ถือว่าเป็นเพศไหน อย่างสมัยที่ฉันเป็นเด็ก ฉันยังมักลืมหูล่องข้าวไว้ที่โรงเรียนเป็นประจำ ซ้ำยังไม่ได้เป็นเด็กประเภทที่เตรียมทุกอย่างไว้ล่วงหน้าสำหรับการเรียนวันรุ่งขึ้น

อีกคำพูดที่มักได้ยินบ่อยๆ คือ “เด็กผู้หญิงจะเป็นผู้ใหญ่ไวกว่าเด็กผู้ชายวัยเดียวกัน” ซึ่งก็มีแนวโน้มที่จะเป็นเช่นนั้นจริง

ดูอย่างเด็กผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งเป็นเพื่อนของลูกชาย วันหนึ่งเธอยื่นขนมให้ลูกชายฉัน แล้วหันมาพูดกับฉันด้วยน้ำเสียงประหนึ่งเป็นแม่คนว่า “เมื่อครั้งที่ให้ขนมกับ...คุณ (ชื่อลูกชายของฉัน) ต้องขอโทษด้วยนะคะที่ไม่ได้ถามคุณแม่ก่อน” คำพูดคำจาและกิริยาที่แค้นแค้นแบบนี้ทำให้ฉันถึงกับหลุดหัวเราะออกมา

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะพบเห็นเด็กผู้หญิงแสดงกิริยาแค้นใจวัยได้บ่อยๆ แต่คำกล่าวที่ว่า “เด็กผู้หญิงนี้ดูจะโตกว่าเด็กผู้ชายวัยเดียวกันจริงๆ ด้วย” มันเป็นเช่นนั้นจริงหรือ

อย่างเพื่อนของฉันที่เลี้ยงดูลูกผู้หญิงยังคงเคยพูดให้ฟังว่า “เด็กผู้หญิงเองก็มีพฤติกรรมรุนแรง และทำเรื่องตึงตึงมากมายเหมือนกัน ต้องให้ดูให้ว่าอยู่ทุกวันเลยละ...”

มีบ่อยครั้งที่เมื่อเด็กผู้ชายทำอะไรสักอย่าง แล้วพวกผู้ใหญ่จะหัวเราะแล้วพูดว่า “เด็กผู้ชายนี่ ชนจริงๆ เลยนะ” แต่พอเป็นเด็กผู้หญิงทำแบบเดียวกัน ผู้ใหญ่กลับบอกว่า “เด็กผู้หญิงก็ทำแบบนี้ด้วยเหอ แปลกจังนะ”

ทั้งหมดนี้ทำให้ฉันคิดว่า ผู้ใหญ่ควรจะต้องทบทวนถึงท่าทีที่แตกต่างกันที่มีต่อเด็กๆ เพราะถึงแม้จะไม่ได้พูดใ้ดังๆ ออกมาว่า “เด็กผู้หญิงทำแบบนี้มันไม่เหมาะสมนะ” แต่การแสดงออกของคุณก็อาจชี้แนะเด็กๆ ได้โดยไม่รู้ตัว ฉันคิดว่าอาจเพราะท่าทีของผู้ใหญ่นี้เองที่ทำให้เด็กผู้หญิงพยายามทำตัวเป็นผู้ใหญ่เกินวัย เช่นเดียวกับ “เรื่องธรรมดาของเด็กผู้ชาย” ที่อาจเป็นเหมือนคำถามว่า ใ้กับไขอะไรเกิดก่อนกัน คือระหว่างที่ท่าของผู้ใหญ่กับพฤติกรรมของเด็กผู้ชายอะไรเกิดขึ้นก่อนกันแน่

ประการที่สอง คือ ปัญหาของ “เด็กซน” เนื่องจากผู้ใหญ่มักตัดปัญหาด้วยการพูดว่า “เป็นเรื่องธรรมดาของเด็กผู้ชาย” ไม่ว่าจะมันเป็นเรื่องธรรมดาจริงหรือไม่ และแม้ว่าพฤติกรรมชวนอึดอัดที่ “ซุกซน” นั้นอาจจะเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นก็ตาม

ทั้งที่ความจริงแล้ว พฤติกรรมบางอย่างควรได้รับการว่ากล่าวอย่างจริงจัง และหากเป็นเด็กผู้หญิงทำแบบเดียวกัน ผู้ใหญ่จะไม่มีทางทำปิดหูปิดตาอย่างแน่นอน แต่พอเป็นเด็กผู้ชายกลับถูกปล่อยผ่านโดยบอกว่า “เด็กผู้ชายก็เป็นแบบนี้แหละ” หรือ “ไม่ว่าจะพูดยังไง เด็กผู้ชายก็ไม่ฟังหรอก” หรือ “เด็กผู้ชายก็ซนอย่างนี้แหละ” ซึ่งนี่จัดเป็นปัญหาใหญ่ของการเลี้ยงดูเด็กผู้ชายเลยก็ว่าได้

แม้ฉันจะไม่มีความรู้เฉพาะทางเกี่ยวกับความผิดปกติทางพัฒนาการ แต่บ่อยครั้งในคดีหย่าร้างจะพบว่าลูกหรือไม่ก็พ่อแม่ก็มีปัญหาความผิดปกติทางพัฒนาการ เช่น ในบรรดาเด็กที่ “อยู่นิ่ง” หรือ “จัดระเบียบไม่ได้” อาจมีเด็กที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการ เช่น โรคสมาธิสั้น (ADHD) อยู่ ซึ่งถ้าผู้ใหญ่ละเลยโดยคิดว่า “เด็กผู้ชายก็เป็นแบบนี้แหละ” ก็อาจทำให้สังเกตเห็นความผิดปกติดังกล่าวช้าเกินไป

แต่ฉันก็เข้าใจพวกพ่อแม่ของเด็กๆ เหล่านั้นเช่นกัน เพราะอย่างตัวฉันเองพอเจอว่าพวกลูกชายยังคงทำเรื่องเดิมซ้ำๆ แม่จะตักเตือนไปหลายครั้งแล้ว ก็รู้สึกอยากยอมแพ้ขึ้นมาอยู่บ่อยๆ “พอได้แล้วละมั้ง ไม่ต้องเตือนแล้วก็ได้...” และในช่วงเวลาแบบนี้เอง การปล่อยผ่านและการยอมแพ้ด้วยคำพูดว่า “เด็กผู้ชายก็เป็นแบบนี้แหละ” ดูจะเป็นสิ่งชอบธรรมแล้ว

จึงดูเหมือนว่าการเลี้ยงดูลูกในแต่ละวันนั้น เราคงไม่สามารถจัดการทุกอย่างให้ถูกต้องตามต้องการได้ ถ้าหากเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ก็คงต้องมองข้ามไปบ้าง

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมบางอย่างที่เป็น “เรื่องธรรมดาของเด็กผู้ชาย” ก็ไม่ควรปล่อยผ่าน เพราะคำพูดที่ว่า “ช่วยไม่ได้หรอกนะ ก็เป็นเด็กผู้ชายนี่นา”

อาจทำให้พวกเขาเติบโตไปเป็นผู้ชายที่ไม่ยินดียินร้ายกับความเจ็บปวดของคนอื่น หรือแม้กระทั่งของตัวเอง และเป็นสาเหตุที่นำไปสู่ “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” ได้

ปัญหา “การละเลยต่อการเล่นพิเรนทร์แย่งกันคนอื่น”

พฤติกรรมจำพวก “เรื่องธรรมดาของเด็กผู้ชาย” อย่างหนึ่งที่น่าจะเป็น เมล็ดพันธุ์ของการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นก็คือ “การเล่นแย่งกันคนอื่น” หรือ “คันใจ” ซึ่งเด็กผู้ชายชอบเล่นกัน

ตลอดเวลาที่ผ่านมามีฉันไม่เคยเห็นพวกลูกชายแกล้งเอานิ้วแหย่กันใครสักครั้ง จะมีก็แค่เตะหรือตีกันตามประสาพี่น้อง แล้วร้องว่า “คันใจ!!” ซึ่งเลียนแบบมาจากในมังงะและอนิเมะ พวกเขาจะเล่นกันแล้วหัวเราะชอบใจ แต่ฉันกลับคิดว่า “คันใจ” ไม่ใช่ “การหยอกล้อที่ตลก” เลย

เพราะมันอาจทำให้บางคนรู้สึกแย่มากๆ และอาจทำให้ร่างกายของคนคนนั้นได้รับบาดเจ็บ ฉันจึงเข้มงวดกับเด็กๆ มากเรื่องการเล่นแบบนี้ (แต่พวกเขาก็ยังคงเล่นกันอยู่)

ลูกชายสองคนของฉันทราบดีว่าฉันห้ามเล่น “คันใจ” ดังนั้น พอเวลาคนหนึ่งไปตีกันของอีกคน คนที่โดนตีกันก็จะวิ่งมาฟ้องว่า “แม่! ... (ชื่อของอีกคน) เล่นคันใจครับ!” แล้วทุกครั้งฉันจะต้องพูดด้วยความเหนื่อยหน่ายว่า “แม่ว่าแม่เคยพูดไปแล้วนะ ว่าลูกไม่ควรเตะต้องร่างกายคนอื่นด้วยวิธีการที่เขาไม่ชอบและทำให้เขาอึดอัด โดยเฉพาะร่างกายส่วนที่มองไม่เห็นในชุดว่ายน้ำ ไม่ว่าจะเป็นก้นหรือจู๊ ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนตัวของคนคนนั้น ต้องระมัดระวังให้มาก ห้ามไปหยอกล้อหรือเล่นตลกขบขันด้วยการตีหรือเตะต้องเด็ดขาด” ทุกครั้งฉันจะพูดด้วยสีหน้าจริงจังเสมอ แต่ก็ยังต้องใช้เวลาพอสมควรกว่าพวกเขาจะเลิกเล่นแบบนี้กันได้...

อาจพูดได้ว่า “คันใจ” เป็น “การเล่นตลกแบบลามปาม” ของพวกเด็กญี่ปุ่น และเพราะถูกมองว่าเป็นเพียงการเล่นตลก จึงทำให้การกระทำแยๆ ชนิดนี้กลายเป็นสิ่งที่ไม่ได้ร้ายแรงอะไร

เรื่องความร้ายแรงของการเล่น “คั่นใจ” หลายคนคงคิดว่าฉันพูดเกินจริงไปซะไหม

แต่คุณรู้ไหมว่า ตอนฉันอายุสิบปีกว่าๆ เคยมีเด็กชายวัยประถมคนหนึ่ง ที่ฉันรู้จัก จู่ๆ ก็เข้ามาพูดว่า “คั่นใจ” แล้วแยงนิ้วเข้ามาใกล้ทวารหนักของฉัน อย่างรุนแรง ความไม่พอใจและความรู้สึกขยะแขยงในตอนนั้นทุกวันนี้ก็ยังคงติดแน่นอยู่ในความทรงจำของฉัน แม้ว่าเวลาจะผ่านมานานแล้วก็ตาม ไม่ว่าจะอย่างไร ฉันก็คิดได้เพียงว่า มันคือการล่วงละเมิดทางเพศ

ยูกิอิระ มูราเสะ (อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยฮิโตสึบาชิ) หนึ่งในผู้บุกเบิกการศึกษาเรื่องเพศศึกษาเชิงวิทยาศาสตร์ในญี่ปุ่น ได้เขียนไว้ในหนังสือของเขาว่า “คั่นใจ” คือ “การล่วงละเมิดทางเพศ” (★2)

เนื่องจากเป็นการสัมผัสกับทวารหนักของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต การหยอกเล่น “คั่นใจ” จึงอาจกลายเป็นการกระทำน่าอับอายได้ หรืออย่างน้อยผู้ถูกกระทำก็เรียกถึงความรับผิดชอบจากผู้กระทำได้ แม้ว่าผู้กระทำอาจจะตั้งใจให้เป็น “การเล่นตลก” แต่หากกระทำด้วยความรุนแรง นอกจากผู้ถูกกระทำ จะได้รับความบาดเจ็บทางกายแล้ว เขาหรือเธอยังได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจและต้องเผชิญกับความรู้สึกของการถูกล่วงละเมิดทางเพศอีกด้วย

ในเดือนกรกฎาคม ปี 2018 เกิดเหตุการณ์ที่ชายวัย 34 ปี ในจังหวัดชิบะระกิ ได้ใช้เครื่องอัดอากาศหรือปั๊มลม เป่าลมเข้าไปในทวารหนักของเพื่อนร่วมงานชาย ทำให้เพื่อนร่วมงานชายคนนั้นปอดได้รับความเสียหายและเสียชีวิตลง ว่ากันว่านี่คืออีกหลายเหตุการณ์ที่มีผู้เสียชีวิตในลักษณะเดียวกันนี้ (★3) ตามรายงานแจ้งว่า ชายผู้ก่อเหตุกล่าวว่า “ผมเพียงต้องการจะแกล้งเล่น ไม่ได้คิดว่ามันจะทำให้เขาตาย” นี่เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ถูกมองว่าเป็น “การเล่นตลก” อย่างการหยอกล้อกับทวารหนักของผู้อื่นนำไปสู่อันตรายถึงชีวิตได้จริงๆ

ขณะเดียวกัน การกระทำอย่างนี้ก็สนุกดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงการขาดความเคารพในร่างกายของผู้อื่นโดยสิ้นเชิง ฉันจึงคิดว่าผู้ใหญ่ควรจะต้องให้ความรู้แก่เด็กๆ ในเรื่องนี้

เหตุใดการแกล้งเปิดกระโปรงจึงลดลงเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตาม มักมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการเล่น “คันใจ” ทำนองว่า “มันใช่เรื่องที่จะต้องมาคอยจับผิดกันหรือเปล่า” หรือไม่กี่ “เป็นไปได้หรือที่ที่จะทำให้หมดไปนะ” หรือ “พอเด็กโตขึ้น ก็จะเลิกทำไปเองแหละ คิดเสียว่ามันเป็นการหยอกล้อกันของเด็กๆ จะไม่ดีกว่าหรือ”

ฉันจึงจะขอยกตัวอย่างกรณี “การแกล้งเปิดกระโปรง” ซึ่งเป็นการกระทำที่อยู่ในหมวดของ “การแกล้งที่เด็กผู้ชายมักจะทำ” ในห้องเรียนสมัยฉันยังอยู่ชั้นประถม ก็มีเด็กผู้ชายที่ชอบเล่นแบบนี้ แต่เมื่อเทียบกับโรงเรียนประถมในปัจจุบันแล้วถือว่าลดลงไปมาก ลูกชายของฉันหรือเพื่อนๆ ของพวกเขาไม่เคยได้ยินว่ามีเรื่องแบบนี้เกิดขึ้นในโรงเรียน มิฉะนั้นจะต้องเป็นเรื่องใหญ่อย่างแน่นอน

การเปิดกระโปรงเด็กผู้หญิงให้เห็นกางเกงในนั้นเป็นความรุนแรงทางเพศอย่างเปิดเผย และมีความหมายแฝงทางเพศที่ชัดเจนกว่าคันใจมาก ซึ่งเมื่อมองย้อนกลับไป ฉันก็นึกสงสัยขึ้นมาว่า สมัยนั้นทำไมเรื่องแบบนี้ถึงถูกปล่อยให้เป็นการเล่นตลกที่ซุกซนของเด็กผู้ชาย” ได้

และแม้ว่าเรื่องนี้จะป็นอดีตที่ผ่านไปแล้ว แต่เมื่อไม่นานมานี้ นักร้องและนักแสดง คุณคะสุยะ คาเมนาชิ ได้ออกมาเล่าในรายการทีวีรายการหนึ่งถึงเรื่องที่ “เขาเคยเล่นเปิดกระโปรงบ่อยมากสมัยที่ยังเป็นเด็ก” ราวกับว่ามันเป็นการกระทำที่กล้าหาญชาญชัยของเขา

ทางรายการมองว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องน่าสนใจ ถึงขนาดเตรียมป้ายที่มีข้อความว่า “คาเมนาชิคลังไคล้กีฬาเบสบอลและการเปิดกระโปรง!” เอาไว้เลยทีเดียว และคุณคาเมนาชิเองก็ยังพูดติดตลกในรายการว่า “ตั้งแต่ผมอยู่บนบัล

ผมถูกเรียกว่าเป็นนักเปิดกระโปรงตัววง” พร้อมทำท่าเปิดกระโปรงให้ดูด้วย นักแสดงคนอื่นๆ ก็ตอบกลับด้วยเสียงหัวเราะ และพูดว่า “ถ้าเป็นผู้ชายก็คงทำแบบนั้นแหละนะ”

รายการนี้เป็นที่นิยมในหมู่เด็กๆ ดำเนินรายการโดยวงอาราชิ ไอคอดที่ ลูกชายและหลานชายของฉินโปรดปราน ฉินจึงดีใจมากที่บังเอิญวันนั้นพวกเขา ไม่ได้ดูรายการนี้ แม้ว่าจะเป็นเรื่องราวในอดีต แต่การทำให้การแกล้งเปิดกระโปรงเป็นเรื่องตลกขบขันก็เป็นสิ่งที่คุณค่าเมนาชิและรายการกำลังทำอยู่ในปัจจุบัน การบอกว่า “เพราะในสมัยก่อน ยังไม่มีสามัญสำนึกว่าการแกล้งเปิดกระโปรงเป็นเรื่องผิด” ถือเป็นข้อแก้ตัวที่ไม่อาจยอมรับได้ และเรื่องนี้ได้กลายเป็นประเด็นร้อนบนอินเทอร์เนตในทันที และ SNS ก็ท่วมท้นไปด้วยความคิดเห็นที่วิจารณ์คุณค่าเมนาชิและรายการที่ผลิตเนื้อหาดังกล่าว คงจะมีคนจำนวนมากที่รู้สึกไม่สบายใจกับเรื่องนี้เหมือนกัน

แม้ว่าคุณค่าเมนาชิจะเป็นนักร้องนักแสดงที่ได้รับความนิยมอย่างมาก แต่ก็ถูกประณามอย่างหนัก นั่นคงเพราะจาก “การเล่นตลกซุกซนที่เด็กผู้ชายคนไหนก็ทำได้” เมื่อเวลาผ่านไป สามัญสำนึกที่ว่า “คุณไม่ควรเล่นเปิดกระโปรงตั้งแต่แรก และไม่ควรเล่าเหมือนเป็นเรื่องราวที่กล้าหาญ” ได้หยั่งรากลงในสังคมไปแล้ว

เทียบกับกรณีนี้ เพียงพอแล้วหรือยังที่จะสร้างสามัญสำนึกว่า “คันใจ” เองก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำเช่นกัน

การกระทำที่ในอดีตเคยถูกมองเป็น “ความซุกซน” ของเด็กผู้ชาย แต่เมื่อสามัญสำนึกในปัจจุบันทำให้ตระหนักแล้วว่านั่นเป็นสิ่งที่ผิด แล้วรายการที่รียังนำเสนอให้เป็นเรื่องตลกขบขันอยู่ ก็ย่อมก่อให้เกิดผลเสียตามมา โดยเฉพาะบาดแผลต่อผู้ถูกระทำซึ่งถูกลดทอนลงจนดูไม่หนักหนาอะไร และยังคงทำให้ผู้ชมไม่ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาความรุนแรงทางเพศ ซึ่งเป็นเรื่องน่าเสียดายอย่างยิ่ง

และยิ่งเมื่อเป็นรายการที่เด็กๆ ดูด้วยแล้ว ผู้ผลิตรายการควรจะใส่ใจมากกว่านี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดๆ เกิดความเข้าใจที่ผิดๆ

ปัญหา “การแกล้งของเด็กผู้ชายคือการแสดงออกถึงความรู้สึกดีๆ”

อีกสิ่งที่คุณเห็นและได้ยินบ่อยๆ ก็คือวิธีพูดของผู้ใหญ่ เวลาเด็กผู้ชายแกล้งเด็กผู้หญิงจนร้องไห้ ผู้ใหญ่จะดุเด็กผู้ชายและสั่งให้ “ไปขอโทษเขาเดี๋ยวนี้นะ!” แต่ขณะเดียวกันก็พูดหยอกล้อไปด้วยว่า “ที่ทำไปแบบนั้นเพราะชอบเด็กคนนั้นละสิ” หรือไม่ก็พูดปลอบเด็กผู้หญิงว่า “เด็กคนนั้นต้องชอบเธอแน่ๆ ถึงได้ทำแบบนั้น ยกโทษให้เขาเถอะนะ” ซึ่งแม้ว่าตัวผู้ใหญ่เองจะพูดไปโดยไม่ได้คิดอะไร แต่นั่นเป็นวิธีพูดที่ส่งผลเสียต่อทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงอย่างมาก

จริงอยู่ว่าเด็กๆ อาจไม่ได้แสดงออกต่อคนที่พวกเขาสนใจอย่างชาญฉลาดนัก และการแกล้งแหย่จนคนอื่นรู้สึกไม่ดี...ก็ช่างเป็นพฤติกรรมที่สมเป็นเด็กจริงๆ แต่ฉันคิดว่าก็มีความเสี่ยงที่พวกเขาจะเข้าใจผิดว่า ถ้าทำไปด้วยความรู้สึกดีๆ ที่มีต่ออีกฝ่าย พฤติกรรมที่ไม่ดีนั้นก็จะเป็น “แหย่น้อยลง”

เพราะไม่ว่าแรงจูงใจนั้นจะดีหรือไม่ดี สิ่งที่ไม่ควรทำก็ไม่ควรทำอยู่ดี และการทำสิ่งที่คนอื่นไม่ชอบเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกดีๆ นั้นก็เป็นการกระทำที่ผิดเพี้ยน ซึ่งแม้ว่าปัญหานี้จะเกิดขึ้นเพราะเด็กยังเป็นเด็ก แต่หากผู้ใหญ่บอกเด็กว่านั่นไม่ใช่ “การแสดงออกถึงความรู้สึกที่ดี” แล้วสอนอย่างจริงจังว่า “ถ้าอยากสนิทกัน ก็ต้องไม่ทำสิ่งที่เขาไม่ชอบ เพราะทำแบบนั้นไป เขาก็ไม่รับรู้ถึงความรู้สึกดีๆ ที่มีให้หรอก กลับจะทำให้รู้สึกเกลียดด้วยซ้ำ” ก็จะช่วยให้เด็กๆ มีความคิดที่ถูกต้องได้

แม้เด็กผู้ชายบางคนจะคิดเรื่องนี้ได้เองเมื่อโตขึ้นโดยไม่ต้องบอกกล่าวกัน แต่จะดีกว่าไหมถ้าพวกเขาจะตระหนักถึงมันได้ตั้งแต่เนิ่นๆ และบางทีกว่าผู้ใหญ่จะบอกเด็กๆ ก็ยังช้าเกินไปแล้วด้วยซ้ำ นอกจากนี้ คำพูดที่ว่า “เด็กผู้ชายมักใจร้ายกับเด็กผู้หญิงที่พวกเขาชอบ” ก็เป็นสิ่งที่ขัดขวางเด็กผู้ชายจากการตระหนักถึงเรื่องนี้ ซึ่งผู้ใหญ่ควรต้องระมัดระวัง

ไม่เพียงเฉพาะกับเด็กผู้ชาย คำพูดดังกล่าวยังส่งผลเสียต่อเด็กผู้หญิง เช่นกัน เพราะอาจทำให้พวกเขาคิดว่า ถึงจะรู้สึกไม่ดีกับการกระทำของเด็กผู้ชาย ก็ต้องระงับความโกรธและความต้องการขจัดขึ้นเอาไว้

ซึ่งนั่นอาจนำไปสู่ความไม่รู้สึกรู้สึาเมื่อถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

ในคดีหย่าร้าง ฉันมักได้ยินผู้ชายที่ทบทวนรอยาพุดหน้าตาเฉยว่า “เพราะว่ารัก เลยอยากให้เข้าใจ” หรือผู้ชายที่แต่งงานแล้ว แต่โกหกว่าโสด เพื่อไปมีความสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น ก็มักจะอ้างว่า “ที่ทำไปเพราะผมรักคุณ” นี่เป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ตัวเองอย่างขาดความเคารพต่อผู้อื่นด้วยคำพูดว่า “ที่ทำไปเพราะรัก” ดังนั้น “วิธีการแสดงออกถึงความรู้สึกดีๆ” ของเด็กๆ จึงเป็นสิ่งใหญ่ที่ต้องระมัดระวังอย่างยิ่ง

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีหลายสิ่งหลายอย่างในชีวิตประจำวันของเด็กผู้ชายที่อาจเป็นเมล็ดพันธุ์ของ “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” ได้

ในฐานะพ่อแม่ ฉันหวังอย่างยิ่งว่าเด็กผู้ชายจะเป็นอิสระจากหลุมความคิดเหล่านั้น หรือถึงพวกเขาจะติดหล่มพวกนั้นไปบ้าง ผู้ใหญ่ก็ควรมีความพร้อมทั้งกำลังและข้อมูลที่จำเป็นเพื่อช่วยให้พวกเขาปีนกลับขึ้นมาได้

ในบทต่อไป ฉันจะลงลึกไปอีกเล็กน้อยว่าผู้ใหญ่จะทำอะไรได้บ้าง

- ★ 1 กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ “สถานการณ์การฆ่าตัวตายในปีเฮเซ 30” (<https://www.mhlw.go.jp/content/H30kakutei-01.pdf>)
- ★ 2 ยุคิฮิโร มุระเสะ, “เพศศึกษาสำหรับเด็กผู้ชาย – สำหรับการสร้างความสัมพันธ์ที่อ่อนโยน,” สำนักพิมพ์ ไทชูคัน ปี 2014 จำนวน 99 หน้า
- ★ 3 “เครื่องอัดอากาศเป็นอาวุธ” ... ชายคนหนึ่งที่ถูกฉีดอากาศเข้าไปในทวารหนักเสียชีวิต “ไม่คิดว่าเขาจะเสียชีวิต” “Huff Post Japan” 14 กรกฎาคม 2018

บทที่ 2

คำสาปของเด็กผู้ชาย

ในบทนี้ ฉันจะมาลงรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาที่ฉันเขียนไว้ในบทที่ 1 โดยขยายบริบทให้กว้างออกไปยิ่งขึ้น และพิจารณาถึงผลกระทบของคำสาปจากอคติทางเพศที่มีต่อเด็กผู้ชาย เช่น จิตสำนึกการแบ่งบทบาททางเพศแบบตายตัวที่แทรกซึมอยู่ในสังคมเหมือนอากาศ

โดยฉันจะอ้างถึงความรู้ที่ได้สั่งสมมาจากการศึกษาทางวิชาการในหัวข้อ “เพศชายศึกษา”

สิ่งที่เป็นการคำถามของเพศชายศึกษา - “ถ้าไม่เสีย ก็อย่าไปซ่อม”

คุณเคยได้ยินคำว่า “เพศชายศึกษา” หรือไม่ คงมีหลายคนที่ไม่คุ้นเคยกับคำนี้ เนื่องจากหลักสูตรในมหาวิทยาลัยที่เน้นการศึกษาเกี่ยวกับผู้ชายยังมีน้อยมาก และฉันคิดว่าคนที่บอกว่าพวกเขา “ได้เรียนเกี่ยวกับเพศชายศึกษา” สมัยยังเป็นนักเรียน” ก็น่าจะไม่มีมากเช่นกัน

เนื้อหาต่อจากนี้ ฉันอ้างอิงมาจากหนังสือ “Introduction to Men’s Studies” (สำนักพิมพ์ซาคูชิน) ตีพิมพ์ในปี 1996 เขียนโดย คิมิโอะ อิโตะ (ศาสตราจารย์ผู้มีชื่อเสียงแห่งมหาวิทยาลัยเกียวโตและมหาวิทยาลัยโอซาก้า) ผู้ริเริ่มค้นคว้าเรื่องเพศชายศึกษาดังแต่การศึกษาด้านนี้ยังไม่เป็นที่รู้จักในญี่ปุ่น หนังสือเล่มนี้จึงถือเป็นหนังสือรุ่นบุกเบิกของการศึกษาด้านนี้

“เพศชายศึกษา” คืออะไร

แน่นอนว่า “เพศชายศึกษา” เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาของ “เพศหญิงศึกษา” โดยขณะที่ “เพศหญิงศึกษา” กำเนิดขึ้นโดยตัวผู้หญิงเอง เพื่อสร้างสังคมที่ผู้หญิงจะแสดงความสามารถของตนเองและมีชีวิตที่ดียิ่งขึ้นได้

“เพศชายศึกษา” ก็คล้ายคลึงกันคือ เกิดขึ้นจาก “พวกผู้ชายที่มีความทุกข์” ภายใต้อิทธิพลปัจจุบันซึ่งต้องแบกรับ “ปัญหา” ต่างๆ และไม่อาจพูดได้ว่าตนเองมีชีวิตที่สมบูรณ์ เพื่อสร้างชีวิตที่มีความสุขยิ่งขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็น “งานวิจัยเพื่อสำรวจวิถีชีวิตของผู้ชาย” (หน้า 2 ของหนังสือ Introduction to Men’s Studies)

คุณอิโตะกล่าวว่า “แน่นอนว่า ‘เพศชายศึกษา’ มีหลายรูปแบบ และผมคิดว่าตีที่มันมีความหลากหลาย” (หน้า 3 ของหนังสือเล่มเดียวกัน) ดังนั้นนี่จึงไม่ใช่คำอธิบายเพียงหนึ่งเดียวของ “เพศชายศึกษา” อย่างไรก็ตาม ฉันคิดว่าเพศชายศึกษาคือการขบคิดเกี่ยวกับปัญหาของวิถีความเป็นชายภายใต้สังคมชายเป็นใหญ่ สังคมที่มีโครงสร้างการเลือกปฏิบัติทางเพศที่รุนแรง ในฐานะที่ผู้ชายเป็นผู้เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะบอกว่า “ปัญหาของวิถีความเป็นชาย” นั้นมีอยู่จริงในสังคมปัจจุบัน แต่ก็มีผู้ชายจำนวนไม่น้อยที่ไม่รู้สึกเดือดร้อนหรือรู้สึกวุ่นวายใช้ชีวิตยากลำบากแต่อย่างใด ดังนั้นข้อเท็จจริงแรกเริ่มที่ว่า “มีบางอย่างเป็นปัญหาในวิถีความเป็นชาย” จึงไม่เคยอยู่ในความนึกคิดของพวกเขา ทำให้นอกจากพวกเขาจะไม่เข้าใจความคิดที่ว่า “เราจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงวิถีความเป็นชายในปัจจุบัน” แล้ว ยังมีบางคนที่รู้สึกต่อต้านอีกด้วยว่า “ทำไมผมถึงต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองด้วยล่ะ”

ในบทที่ 1 ของหนังสือ “การสิ้นสุดของความเป็นชาย” (เขียนโดย Grayson Perry) ได้บรรยายถึงความไม่เข้าใจและการต่อต้านดังกล่าวไว้ว่า

เวลาถกเถียงกันในประเด็นเรื่องเพศ พวกผู้ชายจะมองว่า “ถ้าไม่เสียก็อย่าไปซ่อม” เพราะสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันดูไม่ได้เป็นปัญหากับพวกเขาแต่อย่างใด ฉันเลยอยากถามว่า “ทุกอย่างไปได้ดีจริงหรือ” แม้ว่าเหยื่อครั้งหนึ่งของความเป็นชายจะเป็นผู้ชายเองก็ตามอย่างนั้นนะหรือ ทั้งๆ ที่ความเป็นชายอาจเป็นอุปสรรคขัดขวางไม่ให้ผู้ชายใช้ชีวิต “เป็นตัวของตัวเอง” แท้ๆ พวกเขาอาจถูกผลักดันให้ต้องมีอำนาจเหนือกว่าหรือมีอำนาจครอบครองจนมองไม่เห็นสิ่งสำคัญต่อมนุษย์ โดยเฉพาะปัญหาสุขภาพจิต นั่นอาจทำให้คุณไม่มีความสุขได้จากกรตกอยู่ภายใต้อำนาจความเป็นชาย (หนังสือเล่มเดียวกัน หน้า 11)

“ถ้าไม่เสีย ก็อย่าไปซ่อม” (If it ain't broke, don't fix it.) เป็นสำนวนภาษาอังกฤษที่มีความหมายว่า “ถ้าระบบหรือเครื่องจักรใช้งานได้โดยไม่มี

ปัญหา ก็ไม่ควรไปแก้ไขปรับเปลี่ยนมัน” ซึ่งสื่อว่าสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่ได้ “มีส่วนที่เสียหาย” (ไม่มีปัญหา) ดังนั้นก็ไม่จำเป็นต้องทำอะไร ในเรื่องนี้ จะขอหยิบยืมสำนวนของมิสเตอร์เพอร์รีมาเปรียบเทียบกับความเข้าใจของฉันทเองเกี่ยวกับเพศชายศึกษา ดังนี้

1. สังคม “ไม่มีส่วนที่เสียหาย” จริงหรือ

2. แท้จริงแล้ว สังคมมีส่วนที่เสียหาย แต่เราไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากต้องทนกับความไร้เหตุผลไม่ใช่หรือไม่ใช่ว่าผู้ชายจำเป็นต้องใช้ความกล้าในการเปลี่ยนแปลง เพื่อจะได้ไม่ต้องทนกับความไร้เหตุผลหรือ

3. เพื่อแก้ไขส่วนที่เสียหายของสังคม ไม่มีอะไรที่ผู้ชายต้องทำเลยหรือความเข้าใจของฉันทเกี่ยวกับเพศชายศึกษาคือ การศึกษาเพื่อให้ผู้ชายตั้งคำถามต่อตัวเองในหัวข้อที่กล่าวมาข้างต้น

ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งที่ฉันทต้องการให้ลูกชายทั้งสองคนเข้าใจและคิดได้เองในวันหนึ่ง เพื่อที่พวกเขาจะได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและเป็นอิสระ ในขณะที่เดียวกันก็เพื่อเติมเต็มความรับผิดชอบของเราในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของสังคม และเพื่อให้ชีวิตมีความหมายมากขึ้น

การครอบงำของ “สายสัมพันธ์แบบโฮโมโซเชียล”

คำว่า “โฮโมโซเชียล” (Homosocial) คือแนวคิดที่มักจะเป็นคีย์เวิร์ดเมื่อพิจารณาว่าความเป็นชายควรเป็นอย่างไร โดย Homo นั้นหมายความว่า “ของเพศเดียวกัน” และโฮโมเซ็กชวล (Homosexual) หมายถึง ความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุคคลที่มีเพศเดียวกัน แต่โฮโมโซเชียลนั้นต่างออกไป กล่าวคือ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคนเพศเดียวกันที่เป็นความผูกพันโดยไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางเพศ

โดยปกติแล้ว คำว่า “เพศเดียวกัน” จะใช้ในกรณีนี้ผู้หญิงกับผู้หญิงด้วย แต่คำว่า “โฮโมโซเชียล” มักถูกใช้โดยมีนัยหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายกับผู้ชาย เช่น “การคบหาสมาคมระหว่างผู้ชาย” หรือ “มิตรภาพระหว่างผู้ชาย”

หรือ “สายสัมพันธ์ระหว่างผู้ชาย” คำว่า “สายสัมพันธ์” ฟังดูเป็นสิ่งที่ดี และแน่นอนว่าไม่มีเหตุผลใดที่ผู้ชายไม่ควรมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเลย แต่ปัญหา ก็คือ ผู้หญิง และผู้ชายที่ขาดลักษณะของ “ความเป็นชาย” จะถูกกีดกันออกจากสายสัมพันธ์นี้เสมอ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเด่นก็คือ ชายรักร่วมเพศ (เกย์) ที่มักตกเป็นเป้าหมายของความเกลียดชังและการเหยียดหยาม กล่าวกันว่า ลักษณะเฉพาะของความสัมพันธ์แบบโฮโมเซ็กเซียลคือความสัมพันธ์ที่ก่อตัวขึ้น จากความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างผู้ชายที่มีลักษณะของ “ความเป็นชาย” โดยสร้างความเกลียดชังผู้หญิง (Misogyny) และเกลียดกลัวพวกรักร่วมเพศ (Homophobia) ขึ้นมา

ในประเทศญี่ปุ่น ผู้มีอำนาจตัดสินใจเรื่องสำคัญๆ เช่น สภาแห่งชาติ สภาท้องถิ่น ผู้บริหารบริษัท ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ชาย เนื่องจากระบบไม่ได้ถูก ออกแบบมาบนสมมติฐานถึงการมีอยู่ของความแตกต่าง ผู้หญิงจึงเข้าไปดำรง ตำแหน่งดังกล่าวและสร้างความหลากหลายขึ้นมาได้ยาก

ในทางกลับกัน สำหรับผู้ชายเอง (ผู้ชายที่ไม่ใช่ชนกลุ่มน้อยทางเพศ เช่น พวกรักร่วมเพศ) ความสัมพันธ์แบบโฮโมเซ็กเซียลก็ไม่ใช่อะไรที่ดีเสมอไป เนื่องจากในกลุ่มสังคมโฮโมเซ็กเซียล จะมีค่านิยมของการแข่งขันว่า “ใครเป็นลูกผู้ชายมากที่สุด” ครอบงำอยู่เสมอ พวกเขาจึงถูกบังคับให้ต้องพิสูจน์ความเป็น เลิศของตนเองอย่างต่อเนื่อง (ไม่ว่าจะทักษะกีฬา ความแข็งแกร่งของร่างกาย ความสำเร็จในอาชีพการงาน ฯลฯ) อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงลำดับชั้นของกัน และกันด้วย หากคุณไม่ต้องการถูกกีดกันออกจากกลุ่ม

ในความสัมพันธ์แบบโฮโมเซ็กเซียล ผู้ชายจะมีความคิดที่ต้องการจะ แสดงว่าตัวเองมีลักษณะของ “ความเป็นชาย” และ “ตัวเองไม่ได้ดูอ่อนแอแบบ ผู้หญิง” เพื่อให้คนในกลุ่มยอมรับ ซึ่งแม้ว่าคุณลักษณะที่แสดง “ความเป็นชาย” ที่มีมาแต่ดั้งเดิมนั้นจะไม่ได้เป็นสิ่งเลวร้ายเสมอไป แต่ก็มักจะมีลักษณะของ “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” ที่เป็นความก้าวร้าวระบอบอยู่ และนั่นอาจนำไปสู่การ แข่งขันกันแสดงพฤติกรรม “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” อย่างที่ปรากฏเป็นข่าว ความรุนแรงทางเพศหลายกรณีในช่วงไม่กี่ปีมานี้ ซึ่งฉันรู้สึกว่ามีรากเหง้ามาจาก

พฤติกรรมที่ขาดความยั้งคิดของกลุ่มโฮโมเซ็กเซียล

อันตรายนของ “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อผู้อื่นเท่านั้น หนายความที่ฉันรู้จักซึ่งรับทำคดีการเสียชีวิตจากการทำงานหนักเกินไปหลายคดีบอกกับฉันว่า “การเสียชีวิตจากการทำงานหนักเกินไปเป็นพยาธิสภาพของผู้ชาย” แน่แน่นอนว่าในช่วงไม่กี่ปีมานี้ มีผู้หญิงจำนวนไม่น้อยเช่นกันที่ถูกกดดันให้ทำงานหนักเกินไปจนเสียชีวิตหรือฆ่าตัวตาย (เหตุการณ์ที่พนักงานหญิงของบริษัทเดนท์ส และเจ้าหน้าที่ผู้หญิงของสำนักข่าวเอ็นเอชเคเสียชีวิตยังคงอยู่ในความทรงจำของเรา) อย่างไรก็ตาม แนวโน้มส่วนใหญ่ก็ยังคงเป็นผู้ชาย

ทั้งนี้อาจเป็นพันธนาการของ “ความเป็นชาย” ที่เป็นตัวผลักดันพวกเขานั่นเอง ทั้งๆ ที่มีข้อจำกัดทางร่างกายและจิตใจ แต่พวกเขาก็ไม่อาจพูดออกมาได้ว่า “ทรมาน” หรือ “อยากเลิกแล้ว” และเมื่อพวกเขาอยู่ในสถานะที่ต้องรับผิดชอบก็จะคิดว่าต้องพยายามทำให้ดีที่สุด และไม่ค่อยนึกถึงการขอความช่วยเหลือผู้อื่น พวกเขาจะรู้สึกว่ “ในเมื่อเกิดมาเป็นผู้ชายแล้ว” ก็ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูภรรยาและลูกในฐานะเสาหลักของครอบครัว และเป็นเรื่องยากสำหรับพวกเขาที่จะขอคำแนะนำหรือเปิดเผยความอ่อนแอของตัวเอง...คุณผู้ชายคงคุ้นเคยกับสิ่งเหล่านี้เป็นอย่างดี

หนายความคนดังกล่าวยังเล่าต่อว่า พนักงานออฟฟิศชายจำนวนมากที่ฆ่าตัวตายจากการทำงานหนักเกินไป ไม่ค่อยตั้งจุดหมายตายหรือสมุดบันทึกประจำวันที่จะบอกให้รู้ถึงสิ่งที่พวกเขากังวลหรือเรื่องที่ทำให้พวกเขาทุกข์ทรมานเอาไว้ จึงพิสูจน์ได้ว่ายากกว่าการทำงานหนักเกินไปคือสาเหตุทำให้พวกเขาตัดสินใจฆ่าตัวตาย แม้ว่าพวกเขาจะถูกกดดันจนถึงขั้นเลือกที่จะฆ่าตัวตาย แต่ก็บอกไม่ได้ว่าต้องทนทุกข์กับเรื่องอะไร แม้แต่กับคนใกล้ชิด และลงเอยด้วยการ “ทน” จนถึงขีดสุด นี่ไม่ใช่โคกนาฏกรรมที่เกิดจากด้านกลับของความแข็งแกร่งของ “ลูกผู้ชาย” หรือทรมานหรือ

ในทางกลับกัน เป็นไปได้ว่า เจ้านายและบริษัทของคนเหล่านี้ก็ตกอยู่ใต้ค่านิยมแบบโฮโมเซ็กเซียลเช่นกัน การปฏิบัติต่อคนอ่อนแอใจเสาะและคนที่ด้อยประสิทธิภาพเหมือนเป็น “สุนัขขี้แพ้” ตลอดจนการยกย่องคนที่เสียสละเพื่อ

บริษัท การบีบให้ทำงานมากเกินไปราวกับทดสอบความจงรักภักดีต่อองค์กร เอาชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาเป็นตัวประกันและใช้อำนาจกลั่นแกล้ง...กล่าวได้ว่ามีต้นตอมาจาก “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” อีกเช่นกัน

กว่า 90% ของผู้ติดสุราก็เป็นผู้ชาย ซึ่งการดื่มสุรามากเกินไปก็ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตอย่างรุนแรงและนำไปสู่การฆ่าตัวตายได้ เนื่องจากผู้ป่วยเองก็ไม่ค่อยยอมรับว่าตนเองมีปัญหาจากแอลกอฮอล์ ว่ากันว่า “โรคพิษสุราเรื้อรังคือโรคที่คนมักไม่ยอมรับ” สำหรับเรื่องนี้ ในการสนทนา (★ 1) ระหว่างคุณอากิโยชิ ไชโตะ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและนักสังคมสงเคราะห์ด้านสุขภาพจิต และคุณโทชิยุกิ ทานากะ (รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยโทโฮ) ผู้ศึกษาด้านมานุษยวิทยาเพศชายศึกษา คุณทานากะได้ชี้ให้เห็นว่า “ในทางจิตวิทยาแล้ว การไม่สามารถยอมรับปัญหาและสิ่งที่ลำบากใจของตนเองได้นั้น อาจเป็นเพราะยึดติดอยู่กับ ‘ความเป็นชาย’ นั้นเอง”

ทั้งๆ ที่ขอความช่วยเหลือจากคนรอบข้างได้ ด้วยการแสดงความอ่อนแอและระบายเรื่องทุกข์ใจออกมา เช่นพูดว่า “ผมต้องการให้คุณช่วย” หรือ “ผมต้องการให้คุณเข้าใจความรู้สึกของผม” แต่คุณไชโตะบอกว่า คนเหล่านี้ถ้ายังไม่เมาเหล้าจะทำเช่นนั้นไม่ได้เพราะ “การติดอยู่กับความเป็นชาย” จนมีพฤติกรรมต้องดื่มเหล้าให้หมดสภาพเหมือนกลับไปเป็นเด็กเล็กเสียก่อน ถึงจะรับการดูแลจากคนอื่นได้

การลวงละเมิดทางเพศระหว่างผู้ชายด้วยกัน เช่น การพูดหยอกล้อถึงประสบการณ์ทางเพศ การทำร้ายอวัยวะเพศ ก็เป็นตัวอย่างไม่ดีของโฮโมเซ็กเซียลเช่นกัน

ฉันจึงคิดว่า “มันไม่ง่ายกว่าหรือ ถ้าทุกคนมาพร้อมใจกันกำจัด ‘ความเป็นชายที่เป็นพิษ’ ให้หมดสิ้นไป” แต่สำหรับผู้ชายที่ให้คุณค่ากับการได้รับ “ความชื่นชมจากผู้ชาย” ในความสัมพันธ์แบบโฮโมเซ็กเซียลแล้ว อาจเป็นเรื่องยากสำหรับเขาที่จะคิดเรื่องการยกเลิกการปกครองแบบมีลำดับชั้น

ไม่มีใครอยากรู้สึกว่าคุณทอดทิ้งหรือถูกกลั่นแกล้งล้อเลียนจากกลุ่ม

เพื่อน ซึ่งการจะทำแบบนั้นได้คงต้องใช้ความกล้าหาญเป็นอย่างมาก แต่ฉันก็ไม่อยากเห็นเด็กผู้ชายต้องทุกข์ทรมานจากการติดอยู่ในความสัมพันธ์แบบโฮโมเซ็กเชี่ยล เพียงเพราะพวกเขา “ไม่ต้องการถูกกีดกัน” อีกทั้งไม่ต้องการให้พวกเขาเป็นผู้กระทำหรือเป็นเหยื่อ ฉันจึงพยายามคิดว่าสิ่งที่จะป้องกันหรือแก้ไขเรื่องนี้ได้คืออะไร

การต่อสู้แย่งชิงอำนาจของเด็กผู้ชายเริ่มตั้งแต่เป็นเด็กทารก

ด้วยศิย์เวิร์ด “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” และ “โฮโมเซ็กเชี่ยล” จะทำให้เราเห็นปัญหาต่างๆ ในการเลี้ยงดูเด็กผู้ชายได้ชัดเจนขึ้น

นายอาซาฮิ คาทาตะซง ซึ่งปัจจุบันเป็นอาจารย์ที่โรงเรียนนาตะในระดับมัธยมต้นและมัธยมปลาย ได้เขียนหนังสือชื่อ “พลังของเด็กผู้ชาย” (สำนักพิมพ์สมาคมเผยแพร่ทางวิชาการมหาวิทยาลัยเกียวโต) ซึ่งเรียบเรียงขึ้นจากการสังเกตและวิเคราะห์อย่างละเอียดถึงวิธีการเล่นและพฤติกรรมของเด็กๆ ในระดับชั้นเรียนต้นๆ ระหว่างที่เขาทำงานภาคสนามในสถานรับเลี้ยงเด็กหลังเลิกเรียน (ฉันได้รับการบอกเล่าถึงหนังสือเล่มนี้จากคุณโทชิชิ โฮชิโนะ หนึ่งในผู้ร่วมสนทนากับฉัน ซึ่งฉันจะเขียนถึงในบทต่อไป)

สิ่งที่เขาพบเห็นจากที่นั่นก็คือ “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” และ “โฮโมเซ็กเชี่ยล” ได้แตกหน่อในหมู่เด็กผู้ชายตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 1 ปีที่ 2 หรือตั้งแต่ยังอยู่โรงเรียนเนิร์สเซอร์รี่ โรงเรียนอนุบาลด้วยซ้ำ สังเกตว่าภายในกลุ่มเด็กผู้ชายจะแย่งชิงเอาแพ้อาชนะเพื่อกำหนดความสัมพันธ์แบบลำดับชั้น และยังเข้าไปขัดขวางการเล่นของเด็กผู้หญิงในลักษณะต่างๆ เพื่อสร้างความเหนียวแน่นในฐานะ “เด็กผู้ชาย” และเป็นการยืนยันลำดับชั้นของกันและกัน

จุดสำคัญที่คุณคาทาตะซงชี้ให้เห็นก็คือ ทักษะคติของผู้ใหญ่ที่อยู่รอบตัวเด็กๆ ที่ใช้ “หลักการที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง” กล่าวคือการเคารพความเป็นปัจเจกของเด็กและสนับสนุนความเป็นอิสระนั้น ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ครูยึดเยียดลักษณะ “ความเป็นหญิง” และ “ความเป็นชาย” ให้แก่เด็กไปด้วย ทำให้ถึงแม้

โดยพื้นฐานแล้วจะเป็นหลักการที่พึงปรารถนา แต่ก็เป็ นหลุมพรางด้วยเช่นกัน

หลุมพรางที่ว่านี้ก็คือ “เมื่อเด็ก ๆ เรียนรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างชายและหญิงตั้งแต่อายุยังน้อย และรู้จักการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศด้วยความสมัครใจ พ่อเด็ก ๆ แบ่งแยกเพศกันเล่น ก็มีแนวโน้มว่าผู้ดูแลเด็กจะยอมรับและส่งเสริมโดยไม่ตำหนิติเตียน ทำให้ดูเหมือนเป็นตัวเองที่เลือกและต้องการสิ่งเหล่านี้” กล่าวอีกนัยคือ แม้ว่าภาระกระทำของเด็ก ๆ ตามความปรารถนาของพวกเขาเอง จะได้รับอิทธิพลจากแบบแผนที่มีอยู่แล้วในสังคม แต่ในระบบการศึกษาที่เคารพ “ความเป็นอิสระของเด็ก” จะถือว่าสิ่งนี้เป็น “เจตจำนงส่วนตัวของเด็ก” ซึ่งมีแนวโน้มที่จะยอมรับได้อีกด้วย

ตัวอย่างเช่น แม้ว่าพฤติกรรมก่อวินโดยกลุ่มเด็กผู้ชายที่เข้าไปขัดขวางการเล่นของเด็กผู้หญิง จะเป็นการกระทำที่ขาดความเคารพและไม่ให้เกียรติเด็กผู้หญิง แต่โรงเรียนอนุบาลที่เน้น “การพิจารณาอัตลักษณ์ของเด็กเป็นราย ๆ ไป” ก็มีแนวโน้มที่จะมอง “ความซุกซน” ของเด็กชายแต่ละคนนั้น “เป็นอัตลักษณ์” และ “เป็นปัญหาทางการเจริญเติบโตของเด็กเอง” โดยไม่สนใจถึงปัญหาทางเพศที่มีอยู่ในความสัมพันธ์ระหว่างเด็กเลย

คุณคาทาตะซังกล่าวว่ “หากเราจะจัดการปัญหาเรื่องเพศอย่างจริงจังจากมุมมองของสิทธิมนุษยชนเด็กและความเป็นสาธารณะ นักการศึกษาและผู้ดูแลเด็กจะมองเด็กเป็น ‘ปัจเจกบุคคล’ ไม่ได้ เพราะในความเป็นจริง ระหว่างเด็ก ๆ นั้นมีการแบ่งแยกเพศกันอยู่แล้วไม่มากก็น้อย ไม่ว่าจะผู้ใหญ่อะไรจะต้องการหรือไม่ก็ตาม และสิ่งนี้มักจะสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชายและหญิงด้วยการแทรกแซงทางการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้” คุณคาทาตะซังยังชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่ผู้ใหญ่รอบตัวเด็ก ๆ จะต้องเข้าแทรกแซงอย่างจริงจังเพื่อแก้ไขค่านิยมเรื่องเพศของพวกเขา

ในเบื้องต้น นี่อาจดูเป็นการส่งเสริม “การปลูกฝัง” ของครูผู้สอน และถอยห่างจากการเคารพความเป็นตัวของตัวเองของเด็ก แต่คุณคาทาตะซังคิดว่า

คำถามสำคัญว่าก็คือ เราจะสร้างสมดุลระหว่างการเคารพความเป็นอิสระของเด็กกับการไม่สนับสนุนค่านิยมที่ปฏิเสธสิทธิมนุษยชนและความหลากหลายได้อย่างไร

ฉันเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการตระหนักถึงปัญหานี้ เพราะบรรทัดฐานเรื่องเพศเป็นสิ่งที่ได้ๆ ซึมซับจากสื่อและจากบทสนทนาของผู้ใหญ่รอบตัวอยู่ตลอดเวลา ยกตัวอย่างเช่น “ผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ” “ผู้ชายเป็นเพศที่แข็งแกร่งกว่า” “คนขี้แยไม่ใช่ลูกผู้ชาย” ซึ่งถ้าเราปล่อยให้มันเป็น “อย่างที่เป็นอยู่” เด็กๆ อาจเติบโตขึ้นโดยคิดว่ามันเป็นเรื่อง “ธรรมชาติ” ก็ได้

เด็กที่เติบโตมาในสังคมที่มีการเลือกปฏิบัติทางเพศนั้น การปล่อยให้พวกเขาใช้ชีวิตเป็นตัวของตัวเองอาจไม่ได้หมายความว่าพวกเขาจะใช้ชีวิตได้อย่างอิสระเสมอไป ในทางกลับกัน เด็กๆ จะใช้ชีวิตได้อย่างอิสระมากขึ้น หากพวกเขาเชื่อมโยงและเรียนรู้จากแบบแผนของสังคม ผ่านความช่วยเหลือที่เหมาะสมและการแทรกแซงจากผู้ใหญ่ สิ่งนี้ต่างหากที่อาจเป็นการเคารพความเป็นอิสระของเด็กๆ อย่างแท้จริง ทั้งหมดนี้คือสิ่งที่หนังสือเล่มนี้ทำให้ฉันยอมรับได้อย่างลึกซึ้ง

ฉันเชื่ออย่างยิ่งว่าผู้ใหญ่ที่อยู่รอบตัวเด็กๆ จะต้องคำนึงถึงความสำคัญของการเรียนรู้วิธีการแทรกแซงที่เหมาะสม หนังสือเล่มนี้ทำให้ฉันตระหนักอย่างชัดเจนว่าสิ่งที่ฉันต้องการรู้คือวิธีการเหล่านี้ แต่ตอนนี้ก็ยังอยู่ระหว่างการลองผิดลองถูกอยู่ทุกวันนี้ว่าทำอย่างไรถึงจะดี

เด็กผู้ชายที่เติบโตมากับการหลงตัวเอง

มีตัวอย่างมากมายในญี่ปุ่นที่เด็กผู้ชายเติบโตมาโดยไม่มีใครแก้ไขรอยประทับของ “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” ที่ฝังแน่นอยู่ในตัวพวกเขาตั้งแต่เด็ก และพวกเขาก็ไม่ได้ตระหนักถึงปัญหานั้นด้วยตัวเองเลย

ตัวอย่างจากคดีหย่าร้างที่ฉันรับผิดชอบ ผู้ชายที่ทูปตีภรรยา มักบอกว่าทำไปเพราะ “ภรรยาได้เถียงตัวเอง” เขาเหล่านั้นจะพูดใส่ภรรยาว่า “มีชีวิตอยู่

ได้เพราะใคร” หรือไม่ก็ “ถ้าจะบ่น ก็หาเงินให้ได้เท่าฉันสิ” นั่นเป็นเพราะว่าเขา
ดูถูกคนอื่น จึงรู้สึกโกรธเมื่อถูกโต้เถียง และการหารายได้ให้มากๆ ก็เพราะ
ปรารถนาการยอมรับว่าอยู่เหนือกว่านั่นเอง สามีประเภทนี้มักไม่อดทนหาก
ภรรยาจะอยู่ในสถานะที่เท่าเทียมกับตัวเอง และอยากรู้สึกที่ว่าตัวเองอยู่ในจุดที่
เหนือกว่าเสมอ เมื่อฟังข้อโต้แย้งของพวกเขาในศาล ฉันก็อดคิดไม่ได้ว่า “โอ
นี่แหละ ความเป็นชายที่เป็นพิษ...”

ในคดีเช่นนี้ ฝ่ายภรรยาจำเป็นจะต้องเตรียมหลักฐานต่างๆ และเขียน
คำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างระมัดระวัง โดยระบุว่า “นั่นเป็นความรุนแรง
ที่เลวร้าย” “สร้างความเจ็บปวดเป็นอย่างมาก” และ “ไม่เปลี่ยนความตั้งใจที่
จะหย่า” อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะมีความรุนแรงมากมายเพียงใด ฝ่ายสามีจะได้แย้ง
ว่า “ผมไม่ได้ใช้ความรุนแรงสักหน่อย อาจมีบางครั้งที่สามีภรรยาทะเลาะกัน
แล้วมีการปลุกปล้ำกันบ้าง ผมเองยังถูกภรรยาช่วนเลย แต่ผมก็ยังอยากให้
ภรรยากลับมา เพราะถึงตอนนี้ผมก็ยังรักเธออยู่” ไม่ใช่เรื่องแปลกที่ผู้ใช้ความ
รุนแรงในครอบครัวจะพูดอะไรทำนองนี้ออกมาได้อย่างง่ายดาย ขณะที่ตอนอยู่
ในศาล ภรรยาจะตัวสั่นงันงก ร้องไห้ร้องให้ต่อหน้าเขา แล้วพูดว่า “ฉันกลัวสามี
จนไม่รู้จะทำอย่างไรแล้ว ขอร้องละ ช่วยหย่าขาดกันทีเถอะ” ซึ่งดูขัดแย้งกัน
อย่างยิ่ง

เมื่อดูรายงานกรณีร้ายแรงเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติทางเพศและความ
รุนแรงทางเพศที่กลายเป็นปัญหาในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ฉันรู้สึกได้ว่า “ความ
เป็นชายที่เป็นพิษ” มีอิทธิพลอย่างมากต่อกรณีเหล่านี้

ยกตัวอย่าง ในปี 2017 เกิดคดีที่นักข่าวชื่อ คุณชิโอรุ อิโตะ กล่าวหา
โดยใช้ชื่อจริงของเธอว่าถูกล่วงละเมิดทางเพศจากคุณโนริยุกิ ยามาจูกิ นักข่าว
ที่ใกล้ชิดกับนายกรัฐมนตรีอาเบะ และในปี 2018 ก็มีคดีการล่วงละเมิดทางเพศ
ต่อนักข่าวทีวีโดย จุนอิจิ ฟุคุดะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (ในขณะนั้น)
หรือคดีที่ ริวอิจิ ฮิโรคาวะ อดีตหัวหน้าบรรณาธิการและนักข่าวช่างภาพของ
นิตยสาร “DAYS JAPAN” ถูกกล่าวหาว่าล่วงละเมิดทางเพศและใช้ความรุนแรง
กับผู้หญิงหลายคน ไม่ว่าจะกรณีใด ก็ไม่มีที่ท่าว่าผู้กระทำจะสำนึกผิดเลย ซ้ำร้าย

ยังดูเหมือนว่าพวกเขาจะรู้สึกว่าคุณเองเป็นผู้ถูกระทำด้วยซ้ำ

ในปี 2018 ก็มีเหตุการณ์การปรับลดคะแนนที่ได้ของผู้หญิงที่สอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยหลายแห่งด้วยเหตุผลเรื่องเพศ แม้ว่าจะเป็นการเลือกปฏิบัติทางเพศที่เห็นได้ชัดเจนและแจ่มแจ้งที่สุด แต่ก็มีความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ตออกตัวปกป้องเรื่องนี้ว่า “ตรวจดูดีที่ยังมีผู้หญิงลาออกจากงานเพราะแต่งงานหรือมีลูก การหักคะแนนก็เป็นสิ่งที่สมเหตุสมผลแล้ว”

พอมาคิดว่าจะทำอะไรได้บ้างเพื่อลดจำนวนคนและองค์กรที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติทางเพศ ฉันก็คิดว่ามันคงจะสายเกินไปหากจะให้ความรู้แก่พวกเขาหลังจากโตเป็นผู้ใหญ่ไปแล้ว

แน่นอนว่า การจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศแก่บุคลากรในบริษัทหรือหน่วยงานของรัฐ และให้ฝ่ายบุคคลประเมินผู้ที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติทางเพศให้เป็นลบและไม่ให้พวกเขาดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ถือเป็นเรื่องที่ดี แต่หากถามว่านั่นจะทำให้พวกเขาเข้าใจอย่างถ่องแท้ได้หรือไม่ “ทำไมการกระทำและคำพูดดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้” ฉันคิดว่าคงต้องใช้เวลานาน ทั้งยังเต็มไปด้วยข้อจำกัดมากมาย

ดังนั้นการทุ่มเทให้ความรู้แก่เยาวชน หรือเด็กที่ยังอายุน้อยๆ อย่างสุดความสามารถ เพื่อไม่ให้พวกเขามีค่านิยมเลือกปฏิบัติทางเพศจึงน่าจะดีกว่า

สำหรับฉัน เมื่อลูกชายของฉันเติบโตเป็นผู้ใหญ่และใช้ชีวิตในฐานะผู้ชายคนหนึ่งในอนาคตอันใกล้นี้ ฉันไม่ต้องการเห็นพวกเขาใช้คำพูดและมีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติทางเพศโดยไม่เจตนา ซึ่งเป็นการทำร้ายและกดขี่ข่มเหงคู่ชีวิตหรือผู้หญิงที่อยู่รอบตัว แน่นอนว่า การเลือกปฏิบัติทางเพศโดยเจตนา การล่วงละเมิดทางเพศ ความรุนแรงทางเพศ และการเป็นผู้ใช้ความรุนแรงในครอบครัวก็เช่นกัน รวมถึงไม่พยายามให้เขากลายเป็นคนติดเหล้าหรือติดการพนัน ซึ่งเป็นการทำร้ายตัวเองและผู้อื่น

การสอนสิ่งที่จำเป็นนั้น เราอาจต้องเริ่มสอนกันตั้งแต่อ่อนวัยรุ่น ยิ่งอายุยังน้อยเท่าไรยิ่งดี เพราะเด็กๆ นั้นโตกันไวจริงๆ

แนะนำผู้เขียน

เคอิโกะ โอตะ

ทนายความ. เธอจดทะเบียนเป็นทนายความในปี 2002 และเป็นสมาชิกของ Kanagawa Bar Association เธอทำงานเกี่ยวข้องกับคดีครอบครัวเป็นหลัก เช่น การหย่าร้างและมรดก คดีแพ่ง เช่น การล่วงละเมิดทางเพศ ความเสียหายทางเพศ และการเรียกร้องค่าเสียหายต่างๆ ในฐานะสมาชิกของสมาคมทนายความรุ่นเยาว์เพื่อปกป้องเสรีภาพในวันพวงนี้ (Aswaka) เธอจัด “Constitution Cafes” ในที่ต่างๆ ตั้งแต่ปี 2014 เธอได้รับการเรียกร้องให้มี “Angry Girls’ Association” ในปี 2019 เธอดำรงตำแหน่งสมาชิกของคณะกรรมการสอบสวนเกี่ยวกับเหตุการณ์การล่วงละเมิดทางเพศและการใช้อำนาจของ ริวอิจิ อิโรคาเว อดีตหัวหน้าบรรณาธิการของ DAYS JAPAN เธอร่วมเขียนเรื่อง “Welcome to the Constitution Cafe” (Kamogawa Publishing) และ “ตอนนี้ฉันเข้าใจแล้ว! การแปลขั้นสูงของพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองความลับที่กำหนดเป็นพิเศษ (อิวานามิ โชเต็น), “สตรีนิยมญี่ปุ่นตั้งแต่ปี 1886: การต่อสู้ของเพศ” (คาวาเดะ โซโบะ ชินซา ผู้เขียนคอลัมน์)

วิธึคึยกับลูกชายเรื่องต้งห้ามทางเพศ (ที่ไมม่ใครเคยบอกคุณ)

これからの男の子たちへ

เคอิโกะ โอตะ เขียน

มาลี ศรีวรรกุล แปล

ยู มาชิโมะ ภาพปก

KOREKARA NO OTOKONOKOTACHI E by Keiko Ota

Copyright © 2020 Keiko Ota

All rights reserved.

Original Japanese edition published by Otsuki Shoten, Tokyo.

This Thai edition is published by arrangement with Otsuki Shoten, Tokyo

in care of Tuttle-Mori Agency, Inc., Tokyo.

พิมพ์ครั้งที่ 1 เมษายน 2567

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ สุขภาพใจ ในเครือ บริษัท บู้ค ไทม์ จำกัด

ISBN 978-616-14-0552-6

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

เคอิโกะ, โอตะ.

วิธึคึยกับลูกชายเรื่องต้งห้ามทางเพศ (ที่ไมม่ใครเคยบอกคุณ).– กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2567.
224 หน้า.

1. การเลี้ยงดูเด็ก. 2. อดติ (จิตวิทยา) ในเด็ก – การป้องกัน. I. มาลี ศรีวรรกุล,
ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

649.132

ISBN 978-616-14-0552-6

ผู้จัดการสำนักพิมพ์

ทีปรีक्षा

บรรณาธิการบริหาร

บรรณาธิการต้นฉบับแปล

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พิสูจน์อักษร

ศิลปกรรม

ออกแบบปก

ฝ่ายการตลาด

ฝ่ายประสานโรงพิมพ์

จัดจำหน่ายโดย

อลีน เฉลิมชัยกิจ

ลัดดา วรสมาวงษ์ นิเวชะระ

วรุฒม์ ทองเชื้อ

มนตรกานต์ ลิ้มผาสุก วุฒิชัย อยู่สุภาพ

ปิยวัฒน์ หงส์พันธ์

พงศธร ดนัยสวัสดิ์

อภิญญา ผาสุดะ

ฉัตรสุดา ประเสริฐสุข

ฉัตรสุดา ประเสริฐสุข รุ่งฤทัย ศรีสุข

อัศคนันฐ์ ชุมนุ่ม

สุรินทร์ บุระณา

บริษัท บู้ค ไทม์ จำกัด

241 ซอยพระรามที่ 2 ซอย 38 แขวงบางมด

เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150

โทรศัพท์ : 0 2415 2621 0 2415 6507

คลิกสั่งซื้อได้ที่

@booktime

พูดคุยและติดตามข่าวสารผลงานได้ที่

 SukkhapabjaiPUB

- สิ่งที่ต้องระวังเมื่อดูหนังโป๊
- “ความเป็นชายที่เป็นพิษ” คืออะไร
- สิ่งที่ผู้ชายควรรู้ก่อนมีเพศสัมพันธ์
- ปัญหาอคติทางเพศที่พ่อแม่มีต่อลูก
- เรื่องตลกขบขันที่แฝงความรุนแรงทางเพศโดยไม่รู้ตัว
  - ลูกแกล้งเปิดกระโปรงเพื่อน เป็นปัญหาไหม
  - ทำไมต้องสอนเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศ
- “เพศศึกษาที่ครอบคลุมทุกด้าน” สำหรับเด็กญี่ปุ่น
- พร้อมกรณีศึกษาที่คาดไม่ถึง เป็นตัวอย่างเข้าใจง่าย
- สร้าง “สามัญสำนึกใหม่” และเปลี่ยนแปลงสังคมไปด้วยกัน

ทดลองอ่าน

@booktime

www.booktime.co.th